

# BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körut 2.

Fiókladóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-  
üzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedés-  
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:  
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.

Tanítóknak, aljegyzőknek, írásoknak, földmivészeknek és szer-  
nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor. félévre 4 kor.  
negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

**Kérelem.** Tisztelettel kérjük ama előfizetőinket, kiknek **előfizetése** lejárt, hogy a **lapdíjat** mielőbb küldjék.

**Pénzek** és egyéb postai küldemények **csakis budapesti címünkre** (Teréz-körut 2.) intézendők.

## Az állami közigazgatás.

Néhány nap mulva a képviselőházban tárgyalni fogják a közigazgatás államosításáról szóló javaslatot.

A ház közigazgatási bizottsága e héten készíti elő a javaslatot. Ezekben a bizottsági üléseken a miniszterelnök érdekesen és talá-  
lóan világította meg a tisztviselők **kinevezésének** nagy előnyeit.

Erről a fontos és sokat vitatott kérdé-  
sről ezeket mondotta gróf Tisza István.

A közigazgatás javítása alapfeltételének tartja a kinevezési rendszert. A kinevezési rendszer adja meg a biztosított életpálya előnyeit és az országos status megteremtése ad módot azoknak a különbözőségeknek kiegyenlítésére, a melyek teltség, rá-  
termettség és az egyes feladatkörökre való alkalmasság szempontjából az ország különböző vidékein rendelkezésre álló erők közt fenállanak. *Ez vet véget annak a rendszernek, hogy a legtehetségesebb tisztviselő számíthat érvényesülésre, ha a haladás útja előtte saját vármegyéjében el van torlaszolva.* És javítani fogja ez a reform a miniszteri-  
umi közigazgatást is. Azok a kiváló tisztviselők, a kik a miniszteriumokban jelenleg osztályok élén állanak, egyáltalában nem hibáztathatók azért, a mi az eddigi viszonyok következménye, hogy egész szolgálata-  
nyok idejét — a kivételektől eltekintve — a központban töltötték el, s így nem szerezhettek a külső szolgálatban gyakorlati tapasztalatokat, amelyek birtokában kétség-  
telenül még eredményesebb munkásságot fejthettek volna ki. Helyesnek tartja azt a szempontot, hogy az ügyek decentralizálására kell törekedni, mert a központi hatóság és a középfoku hatóságok közti helyesebb munkafelosztás fogja azt lehetővé tenni, hogy a miniszteriumokban, mint az egyik javaslat tervezi, az alsóbb állásokat beszüntessék és a fogalmazó munkákat is lehetőleg a magasabb állású tisztviselők végezzék. Természetesen az egymásba kapcsolódó intézkedések egész szerves hálózatára van szükség. Ma valóban az a helyzet a miniszteriumokban, hogy a legfontosabb ügyek elintézési tervezeteit is fiatal tisztviselők készítik el és a legkiválóbb munkakerők lappaliák revíziójával vannak elfoglalva. Ezen az állapoton már a mai keretben is sokat lehet segíteni, de fokról fokra kell haladnia ezen a téren a javulásnak, a mi természetesen az ügyek fokozatos decentralizálásával párhuzamosan történhetik meg. A reform ebben az irányban máris számottevő lépést jelent.

## Evetovits disztagsága.

Boróc, 1914. június 22.

(Saját tudósítónktól.) Politikai vonatkozásban is nagyjelentőségű, tetszetős társadalmi ünnep színhelye volt a napokban községünk.

A Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyletének boróci fiókja közkedveit képviselőjét, *Evetovits* Jánost e hó 12-én tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel örökös disztagságává választotta.

A művészi kivitelű diszoklevelet egy husz tagu küldöttség élén *Walter* Mátyás vármegyei bizottsági tag szép, lendületes beszéd kíséretében adta át és kérte a képviselőt. legyen a jövőben is oly őszinte barátja és jóakarója a hozzáfutó választóinak, mint eddig.

*Evetovits* János meghatott szavakkal köszönte meg ezen kitüntetést és biztosította nemcsak a jelenlévő küldöttséget, hanem a virágzó község egész lakosságát, hogy a jövendőben is oly őszinte barátja és jóakarója a hozzáfutó választóinak, mint eddig.

Nagyjelentőségű és jellemző, hogy Boróc község lakossága, mely eddig leginkább a néppártihoz vonzódott, munkapárti képviselője iránt ilyen bizalommal van és politikai fölfogásukat ilyenformán juttatják kifejezésre. Ugy látszik, hogy gróf Tisza István és pártjának fáradságot és akadályt nem ismerő politikáját a néppárti elveket vallott választók is meg tudják becsülni.

## „A kalocsai szellem.”

— Válasz a Kalocsai Néplapnak. —

Kedves Olvasóm! Volt-e már országos vásáron? Ha igen, akkor bizonyosan látta azt is, hogy a cigány mennyire dicséri az ő rossz lovát. Önkénytelenül is ez a jelenet jut eszembe, ha a Kalocsai Néplapnak a vele ellentétes pártállású lapok cikkeire adott válaszait olvasom. Neki minden »sületlenség«, minden »csodabogár« stb., amit más lapok közölnek, csak az a helyes, az a bölcs és igaz, amit ő ír. Nagyon éremlyős és visszataszító dolog az ilyen öndicséret, önteltség; oly szinben tünteti ez fel az ember előtt a Kalocsai Néplapot, mintha az minden tudományt magának akarná kisajátítani. Így többek közt a »Bácsmege« legutóbbi számában megjelent (»a kalocsai szellem« című) cikkemet is ily értelemmel vellelődéssel akarja neveltségessé tenni a »Bácsmege« kontójára — című cikkében. Minden tárgyilagosság mellőzésével tendenciózusan elferdíti azt és ezen ferde beállításban teszi »bírálat« (!) tárgyává cikkemet. Sőt a bölcs cikkíró ur hű képzelődésében és önteltségében odáig megy, hogy a »Bácsmege« lapvezérének is üdvös tanácsokat osztogat, hogy ha majd máskor ilyesféle közleményt akar elhelyezni lapjában, akkor előbb tudakolja meg (bizonyára a Kalocsai Néplap nagytudomány szerkesztőjétől!), hogy alkalmasnak tartja-e a cikket a közlésre, vagy sem.

Aki a »Bácsmege« legutóbbi számában megjelent cikkemet figyelmesen elolvasta, az tiszta képet alkothatott magának arról, hogy a leghigadtabb modorban s a legszigorubb tárgyilagossággal kezeltem a szóban levő kérdést; aki figyelmesen elolvasta azt, meggyőződhetett afelől is, hogy én nem vontam kétségbe azt, (amint ezt rólam a Kalocsai Néplap cikkírója felteszi), hogy általános zsinati rendelettel és országos püspöki határozattal el van rendelve, hogy az egyházmegyei hatóságok a szóban levő [jurisdicció- és zsinati (plébános)] vizsgákat megtartásuk és

azoknak a nem doktor papokat alávéssék, — hanem csak azt állítottam, hogy ez azon papokkal szemben, kik egyetemeken végeztek theologiai tanulmányaikat, maradi, nem korszerű intézkedés; mert egyszerűen neveltség és komikus dolog, hogy a theologiai tantárgyakból egyetemi tanárok előtt sikeresen levizsgázott növendékek (illetve papok) újból levizsgáztassanak (akár jurisdicció, — akár a zsinati vizsgán) ugyanazon tárgyakból vidéki theologiai tanárok (és kanonokok), tehát alacsonyabb képzettségű, kisebb tudással bíró tanérek előtt, ugyanazon tárgyakból, amelyekből ők már magasabb képzettségű, alaposabb, mélyebb tudással rendelkező tanérek előtt sikerrel levizsgáztak. Hogy ez valóban neveltség, komikus és maradi intézkedés, — még ha száz rendelet írja is ezt elő, — azt hiszem, minden józan eszű és elfogulatlan ember beláthatja. Azt azonban, ismétlem, cikkemben nem állítottam, hogy e rendelkezés ne volna meg, Midőn tehát a Kal. Népl. jeles cikkírója azt állítja, hogy: »a cikkírónak (t. i. nekem) ezekről halvány sejtelme sincs,« — mondom, mikor ezt állítja rólam és a trienti zsinat rendeletét említi, — más malomban öröl: olyasmit akar velem szemben bizonyítani, amit én nem tagadtam, azt cáfolja, amit én nem állítottam. — Továbbá a bölcs cikkíró ur ezt írja rólam: »De arról sincs (t. i. sejtelmem), hogy e zsinati szabályzatot a legutóbb kiadott pápai dekrétum megmásmintotta, s az egész világon kötelező új vizsgálati rendet állapított meg, mely bizonyos tekintetben jóval szigorubb a réginié, s még több tárgyra terjed ki.« Oh, Kedves Cikkíró Ur, legyen meggyőződve, hogy erről is volt már előbb is tudomásom. E célból bizonyára nem fogok menni a Cikkíró Urhoz felvilágosításért. — De, különben is, hol van az megírva, hogy ne lehessen egy rendeletet megbírálni? Vagy talán ezt is monopolizálni akarja magának a Kal. Néplap? Talán ez is csak az ő privilégiuma? Vegye tudomásul a Cikkíró Ur, hogy bármennyire érzékenykedik is, én mégis újból kijelentem, hogy neveltség, komikus és maradi eljárás, egyetemet végzett és egyetemi tanárok előtt sikeresen levizsgázott növendékeket, (illetve papokat), a nevezett vizsgáknak alávetni, őket azokra kényszeríteni. Egyébiránt a trienti zsinat idevonatkozó rendeletének intenciója az, hogy (egyéb megkivánt tulajdonokon kívül) tanult képzett papok nyerjék el a plébániai javadalmakat. Már pedig én azt hiszem, hogy aki egyetemi tanárok előtt minden theologiai tárgyból sikeresen levizsgázott, az megfelelt tudással, elegendő képzettséggel bir plébánia vezetésére, anélkül is, ha vidéki theol. tanárok (és kanonokok), tehát alacsonyabb képzettségű, kisebb tudással rendelkező tanérek nem is bírálják felül ebbeli tudását, képzettségét. A trienti zsinat rendelete és a legújabb pápai rendelet bizonyára nem célozhat ily neveltség és komikus dolgokat, midőn nevezett vizsgákat előírja. — De nem is célszerű e rendelkezés, (főként ha az újabb, szigorubb pápai rendeletet tekintjük), és pedig azért, mert manapság már amugy se igen jönnek a papi pályára; hát ha még meg lesz nehezítve a plébániai javadalmak elnyerhetése? Tisztelt Cikkíró Ur, legyen meggyőződve arról, hogy én mindazt tudtam és tudom, amiről Ön engem nagy bölcsen ki akar oktatni cikkében. E célból bizonyára nem fogok menni az Ön patikájába cseppekért. Természetesen azonban egy cseppet sem csodálkozom az Ön elfogultságán; hisz' Ön szintén kalocsai maradi, minden üdvös ujítástól rettegő szellemek egyik főképviseelője, ki, hogy úgy mondjam, kalocsai szemüvegen nézi és látja a dolgokat: ferde világításban; nem csodálkozom ezen; hiszen tudom, hogy érzékenységekben Ön is találva érzi magát, amidőn egyetemi tanároknál alacsonyabb képzettségű, kisebb tudással rendelkező tanérekről szólnak. De én erről természetesen nem tehetek; én az igazságot mindenkor bátran ki merem mondani, még ha »sületlenségnek,« »csodabogárnak,« vagy nem tudom én, minek titulálja is azt a Kal. Néplap nagytudomány cikkírója. Hanem aki józanul és elfogulatlanul gondolkozik, az belátja, hogy annak,

amit én állítok, ép az ellenkezője a csodabogár, t. i. az, amit Ön védelmez, az t. i., hogy egyetemi tanárok előtt minden theologiai tárgyból sikeresen levizsgázott növendékeket (illetve papokat) újból vizsgára kényszerítsenek ugyanazon tárgyakból vidéki theologiai tanárok előtt, tehát alacsonyabb képzettségű, kisebb tudással rendelkező tanárok előtt, mint amilyenek előtt ők már ugyanazon tárgyakból sikeresen levizsgáztak; továbbá hogy egy és ugyanazon vizsgát (t. i. a a jurisdictio — és a zsinati (plébánosi) vizsgát) egyszerűen többször kelljen letenniük. Ezek az igazi csodabogarak, még ha száz rendelet írja is elő; ilyen csodabogarak semmiféle civil pályán nem fordulnak elő. Avagy, van-e olyan civil pálya, amelyen ugyanazon tárgyakból, amelyekből valaki már magasabb képzettségű tanárok előtt sikeresen levizsgázott, megkivátnának, hogy azokból újból tegye le a vizsgákat alacsonyabb képzettségű tanárok előtt? Ez a csodabogár, Tisztelet Cikkirő Ur, nem pedig az én jogos, önértékes tiltakozásom.

Végül pedig kijelentem, hogy miután nevezett rendelkezések önértékes a legnagyobb mértékben sértik, én semmiféle vizsgát letenni nem fogok ezen említett kisebb képzettségű tanárok előtt, még ha ezáltal előmenetelemben akadályoztatam is, és azt hiszem, hogy minden önértékes nem doktor pap kollégám, kik egyetemeken végeztek theol. tanulmányaikat, egy nézetem van velem és legalább lélekben velem tartanak.

»Recedant vetera, nova sint omnia...!«

Egy kalocsai egyházmegyei pap.

## Bácsmezei gazdák kirándulása.

Ujvidék, 1914. jun. 22.

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Gazda szövetség nagygyűlésére a Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület is szervezett csoportos kirándulást, melyet egy a közgyűlést megelőzőleg, mint követőleg szórakoztató tanulmányúttal köztöltött össze. Ezen kiránduláson Inhoff József egyetemi titkár vezetése mellett 64-en vettek részt, kik f. hó 14-én indultak el a Szabadkán egy csoportba egyesülve, első állomásuk Szeged volt, hová f. hó 14-én d. u. 1/23 órakor érkezünk. Itt a város nevében Völgyessy János v. gazdász, a méntelep részéről Kemény Géza intéző és a »Gazdák« 2 hivatalnok fogadták a kirándulókat kik, — miután a podgyászokat az Európa szállodában elvitették, — a szegedvárosi »Tájfajta méntelep megtekintésére indultak. Kemény intéző ismertető és magyarázó szavai után, villamos vasuton a város nevezetességeit, középületeit, szobrait, majd a kulturpalotát, muzeumot tekintettük meg. Este, mint a város vendégei, az Ujszeged park kioszkjában halpaprikásra voltunk hivatalosak. Itt Völgyessy gazdász a város és Kemény intéző, a földmívelési kormány nevében szíves szavakban üdvözölték a bácskai kirándulókat. Az üdvözlő beszédre Inhoff József magyar és Hesz Márton német nyelven válaszolt. A vacsora után megeredt zápor, csakhamar szétosztotta a vig hangulatú társaságot, mely bucsút véve a kedves szegedi vezetőlétől, visszaléte éjjeli szállására, hogy másnap t. i. f. hó 15-én Mezőhegyesre utazzék, a hová d. e. 1/29 órakor meg is érkezett, a hol a mezőhegyesi állami uradalom részéről egy méntelepi kapitány és Samarjai intéző fogadták a kirándulókat, kik a »Központi« szállodában elszállásoltatták s azonnai a készen állott fogatokra (25) szálltak, hogy a fentnevezett vezetők kalauzolására mellett, az állami birtokon, mely 36000 kat. hold terjedelmű — még a dél-előtti folyamán tanulmány kocsizást tegyenek. Így a délelőtti folyamán megtekintettük a központi tehenészetet, az eladó nyugati bikákat és gazd. törzsméneket, majd a magyar bikákat, az öntöző réteket, a kendergyárat, és a Gidrán anyaméneszt néztük meg, mely után a Központi szállodában közös ebédre jöttünk össze. Az ebédet követte 2 órai pihenés, majd d. u. 3 órakor ismét az előállott fogatokra szállva, a katonai törzsméneket, a magyar gulyát, a magyar és nyugati hizóokrókat, a nagy Nonius anyaméneszt és az egy és fél éves nyugati üszöket tekintettük meg. Ezzel beesteledvén, visszatértünk szálláshelyünkre.

F. hó 16-án reggel Mezőhegyesről, ugyancsak az uradalmi kocsikon, a Mezőhegyestől 15 kmnyire fekvő Németpereg községbe utaztunk, az ottani ló- szarvasmarha tenyésztést tanulmányozni. Másfél órai kocsizás után oda érkezvén, a község háza előtt szállottunk le, hol a községi jegyző, az előjáróság fogadta a kirándulókat, kik ezek vezetése mellett a tájfajta méntelep megtekintésének történetét ismertelvén, Hesz Márton indítványára, azoknak megteremtőjét, gróf Dorze Orsay Olivért, a bácskai kirándulók sürgönyileg üdvözölték. Ez után a kirándulók csoportokra

oszolva, a községben néhány gazdánál tettek látogatást, hogy a nagyhirnének örvendő német peregi állattenyésztést, istállóiról istállóra látva tanulmányozzák.

Délben a »Dittrich« féle vendéglőben közös ebédre jöttünk össze, melyen Kemény Géza és Samarjai Intézőkön, valamint kirándulókön kívül részt vett, a községi előjárósága és az intelligentia teljes számban. Ebéd alatt Kemény intéző éllette a kirándulókat, mely után Tillinger György körtési plébános Kemény és Samarjai intézőt, Nagy Pál jánoshalmi bírót, a németperegi gazdákat köszöntötte fel. Hesz Márton a német és magyar gazdák közötti barátságra és egyetértésre emelte poharát.

Néhány kellemes és hasznosan eltöltött óra után, bucsút vettünk Németpereg derék, szorgalmas magyarérmű, németnyelvű gazdaközöniségétől, hol a ló- szarvasmarha és sertés tenyésztés magas fokán áll és ezek keretében oly ritka istállókat, állatpéldányokat volt alkalmunk láthatni, melyek bármely mintagazdaságnak is díszére válnának.

Délután visszatérvén Mezőhegyesre, megtekintettük még az utba eső magyar és nyugati üsző gulyát, a 2 és 3 éves méneseket, a nyugati tehenészetet. Mezőhegyesre érkezvén, köszöntöttük fejeztük ki a vezetők szíves kalauzolásért; megköszöntük azok felvilágosító magyarázatát, valamint azon lekötözött szívességét, melyet a kirándulók irányában tanúsítottak akkor, a midőn 2 napon át az éjjeli szállást, az uradalmi fogatókat, teljesen ingyen bocsájtották a kirándulók rendelkezésére. E nap este érkezvén meg a mezőhegyesi uradalom parancsnoka, gróf Dorze Orsay Olivér, Inhoff József, Hesz Márton és bajsai Vojnits József megjelentek előtte, hogy személyesen fejezzék ki a látottak fölött a kirándulók köszönetét. A gróf legszívesebben fogadta a 3 tagú küldöttséget.

A mezőhegyesi tanulmányútról az ott szerzett tapasztalatokról, a birtok, az uradalom berendezéséről leírást adni, csakis hosszú és bő műben egy erre hivatalos szakegyen volna képes, s még ez sem adna róla tiszta képet, azt megszerzendő, több napos, személyes tapasztalatokon alapuló tanulmányt kellene a kelyszinen végezni.

Hetényi.

(Folyt. köv.)

## Vármegyei közgyűlés.

Zombor, 1914. június 24.

(Saját tudósítónktól.) Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága ma, szerdán tartotta Scultéy Ferenc alispán elnöklésével rendes nyári közgyűlést, melyen a bizottsági tagok élénk részvételével az alábbi határozatokat hozták:

Alispáni előterjesztés Szeghegy községnél rendszeresítendő segédjegyzői állás határozatra vonatkozólag jóv.

Alispáni előterjesztés Magyaránizsa város és Obecse közdülők közüljárói készített törzskönyvekről hitelesítetett.

Alispáni előterjesztés a baja—bezdán—zombor—apatin—szondi h. é. vasutvonal mentén lévő vasuti feljáró utaknak a törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele és kiépítése iránt. Felvételt.

Kneblspiesz János és társai felebbezése Bácsalmás a sertéshizlalás határozata ellen. A határozatot megsemmisítették.

Dr. Madarász Lipót felebbezése Madaras orvosi nyugdíjjárulékából 2 százaléknak átvállalását megtagadó határozata ellen. Hat. megsem.

Id. Loiz János és társai felebbezése Sajkászentiván a vadászati jog bérbeadása ellen. Hat. jóváhagyta.

Dr. Erbi László és Eifinger János és társai felebbezése Regöce hasonátgyu határozata ellen. Hat. megváltoztatták.

Bauer Imre felebbezése Tataháza lakbér-emelés iránti kérelmét elutasító határozata ellen. Hat. megváltoztatták.

Nagy Aladár felebbezése Deryne községnek az 1915 évi közmunka mikénti kivétele határozata ellen. Hat. megsem.

Bartos és társai felebbezése a madarasi esküdtválasztás ellen. A választást jóváhagyták.

Hoffmann és társai felebbezése Katymár leányiskola és ovodaépítkezéssel kapcsolatos telekcseré hat. ellen. Hat. jóv.

Szklénár és társai felebbezése Bácskertes a »Budzsák« végén létesítendő töltés hat. ellen. Hat. jóv.

Szítás Lajos felebbezése Bácsfeketehegy a rendőrség fizetésfelemelési kérelmét megtagadó hat. ellen. Hat. megsem.

Dr. Czibur Károly felebbezése Bulkeszi a községi orvos által fizetendő nyágdíjjárulék hat. ellen. Hat. jóv.

Zuck és társai felebbezése Gara község

belterületén levő vízmosás rendezése hat. ellen. Hat. jóv.

Friesz Henrik felebbezése Kiskér építkezők részére kijelölendő földhordása ellen. Hat. jóv.

Bózsó Mátyás felebbezése Zenta szolgálati idejének megállapítása hat. ellen. Hat. jóv.

Répas R. János felebbezése Zenta levéltári második munkaerő engedélyezése hat. ellen. Hat. megsem.

Mészáros Mátyás felebbezése Zenta iparos tanonciskolai szakrajztanító javadalmazása hat. ellen. Hat. megsem.

Szarcsev és társai felebbezése Zenta városi tűzoltók javadalom emelése megtagadása hat. ellen. Hat. megsem.

Babócs Géza felebbezése Zenta városnak szolgálati idejének megállapítása határozata ellen. Hat. jóv.

Répas R. János felebbezése Zenta szolgálati ideje megállapítása hat. ellen. Hat. jóv.

Deutsch Vilmos és társai felebbezése Zenta Gyömrői uttól a Likasi utig terjedő ut megnyitása hat. ellen. Hat. megsem.

Bózsó Mátyás felebbezése Zenta fizetése tárgyában hozott hat. ellen. Hat. jóv.

A magyaránizsai csodakút r. t. felebbezése városnak a dézsmakerti artézi kut furása stb. hat. ellen. Hat. megsem.

Bakota Ferenc felebbezése Magyaránizsa családi pótléka hat. ellen. Hat. jóv.

Porgányi Gyula v. mérnök felebbezése Magyaránizsa téglagödörök lecsapolási munkálatainak felülvizsgálata hat. ellen. Hat. jóv.

Szabados Géza felebbezése Magyaránizsa ovórók dajkalakás iránti kérelme hat. ellen. Hat. jóváhagy.

Porgányi Gyula felebbezése Magyaránizsa mérnöki hivatal részére műszerek beszerzése hat. ellen. Hat. megsem.

Csonka és társai felebbezése Zenta az Eugen-szálloda központi fűtés berendezése hat. ellen. Hat. jóv.

Helmsberger György felebbezése Zenta a városi alkalmazottak szabadsága határozata ellen. Hat. jóv.

Greguss és társai felebbezése Zenta nagybátkai új erdőirítási földek értékesítése ellen. Hat. jóv.

Dr. Jeszenszky Béla és Dr. Burtik Andor felebbezése Temerin közs. orvosok nyugdíjjáruléka egyrészének átvállalása hat. ellen. Hat. megsem.

Rakita László felebbezése Ószivác iparos- iparostanonc iskolai hitoktatás költségei hat. ellen. Hat. megsem.

A Ferenc-csatorna r. t. felebbezése Ószivác községnek az uszó vaskomphid kezelése hat. ellen. Kiadták az államépítészeti hivatalnak.

Denczenger Antalné felebbezése Körtés közs. bába fizetésének felemelése hat. ellen. Hat. jóv.

Deák Péter és társai felebbezése Ujszivác rendőrségnek lakbér megadása és a már megszavazott drágasági pótléknak személyi pótlékként a nyugdíjba leendő beszámítása hat. ellen. Hat. jóv.

Wollreiter Kristóf felebbezése Ószivác régi jegyzői lak bérbeadása árverés eredményének jóváhagyása hat. ellen. Hat. jóv.

Evinger Kálmán felebbezése Tiszaistvánfalva a közs. járványkórház építése hat. ellen. Hat. megsem.

Kunz és társai felebbezése Óker községnek új község háza építése hat. ellen. Hat. jóv.

Bernhardt Ferenc felebbezése Bácsföldvár halászati bérlet ellen. Hat. megsem.

Glas és társai felebbezése Obecse obecse-aracsi komp kezelési költsége ellen. Hat. jóv.

Pozsgay Imre felebbezése Péterréve községnek tanítói illetménye ellen. Hat. jóv.

Antal Lajos és társai felebbezése Ada a felsőzigeti bérlet meghosszabbítása ellen. Hat. jóv.

Liliomos Valent Ádám törleési nyugtája jóv. Tataháza hitelszövetkezetbe való belépés jóv.

Temerin vadászszli jog bérbeadása jóv. Nádalja ugyanaz jóv.

Militics 80000 kor. kölcsön felvétele jóv. Katymár iskola szolgálta fizetésfelemelése jóv.

Bácsodas végrehajtó fizetésfelemelése jóv. Bács ugyanaz, jóv.

Bács II. szülésznoi állás szervezése, jóv. Kunbaja anyakönyvi díjak átengedése és ingallan vétele jóv.

Bács fogyasztási adóhátralék és tulfizetés leírása, jóv.

Pinczéd községi alkalmazottak fizetésfelemelése, jóv.

Alsókabol vadászati jog bérbeadása, jóv. Militics anyakönyvi díjak hovaforidítása, jóv.

Militics vasuti hozzájárulás mikénti fedezése, jóv.

Deryne közutak javítási költségeinek fedezése, jóv.

Jánoshalma községi alkalmazottak betegség esetére leendő biztosítása, jóv.

*Bácsalmás, Tataháza és Kunbaja* hason tárgyu határozata, jöv.

*Dávod* vadászati jog bérbeadása, jöv.

*Bajmok* ingatlan eladása, jöv.

*Bácsalmás* általános kataszteri felmérés költségei, jöv.

*Paripás* behajthatlan községi pótdadó leírása, jöv.

*Szilágyi* beruházási alap, jöv.

*Doroszló* óvoda építés, jöv.

*Topolya* rendőrség fizetés emelése, 1913. évi anyakönyvi díjak és 35 K 12 fillér számadási tértítmény, jöv.

*Kishegyes* Fülöp István által megvett ingatlan, jöv.

*Pacsér* Oros Sándor és nejétől vett ingatlan. Megsem.

*Topolya* 1912. évi anyakönyvi díjak, jöv.

*Gombos* községi II. szolga lakbére, jöv.

*Topolya* földbér leírása. Részben feloldatott.

*Kishegyes* földhasznóbér leírása, jöv.

*Szilágyi* különféle alapok egyesítése, jöv.

*Szeghegy* az 1913. évi kulcsának felemelése, jöv.

*Szilbács* ártézi kut furása beadott ajánlatok elbírálása, jöv.

*Bácsióvros* Gazaff Máttyás segélyezése, jöv.

*Palánka* községi végrejtő fizetésének felemelése, jöv.

*Szépliget* temetőr évi bérének felemelése, jöv.

*Palánka* községi folyó kiadások fedezésére ideiglenes rövid lejáratú kölcsön felvétele, jöv.

*Borócz* irnok részére lakáspénz megállapítása és 1913. évben befolyt anyakönyvi díjak átengedése, jöv.

*Ujpalánka* ártézi kut furására beadott ajánlatok elfogadása, jöv.

*Palona* ideiglenes kölcsön felvétele, jöv.

*Magyarkanizsa* a távbeszélő állomások felállítására, jöv.

*Csátalya* vasuti kölcsön felvétele, jöv.

*Bátmonostor Doroszló és Milltics* a vasuti hozzájárulási összeg mikénti kifizetése, jöv.

*Bácskeresztur* a Ferencsatorna részvénytársulattal kötött bérleti szerződés, jöv.

*Cservenka* könyvtáralapból veendő kölcsön és Gaál Mihály és Heszely Gáspár irnokok személyi pótléka, jöv.

*Kula* a Guc féle alapítványi ház eladására vonatkozó szerződés és hetipiac vásárlás korlátozása iránt alkotott szabályrendelet, jöv.

*Óverbász* Haasz Frigyes földbérlete egyrészenek elengedése, jöv.

*Torzsa* villamvilágítási berendezések okozta telefonköltségek megtérítése, községi közmunka kivétel, kisbírák drágasági pótléka, anyakönyvi kivonati díjak átengedése és tehéncsordás és egyéb alkalmazottjai javadalmazásának megállapítása, jöv.

*Ujverbász* községi pótdadó lörlése, néhai Kohlrus János rendőrségi temetési költségei és özvegyének segélyezése, fogyasztási adókezelők jutalmazása, anyakönyvi kivonati díjak átengedése, Löwenberg Jakab községi szolga kegydíja és cukorgyár segélyezése, jöv.

*Veprőd* szegények részére tüzelő anyag beszerzése, hidmérleg kezelésére vonatkozó szabályrendelet, Maksa Mária elhagyott gyermek gondozási díja, járványkórház építésére vonatkozó vállalati szerződés, orvosi lak építési költségeinek kölcsön útján leendő fedezése, mélyfurású kútra vonatkozó szerződés és két új tanítói állás szervezése, jöv.

*Zenta* Árpád stb. utcák és hetiállatvásártér utburkolata, városi házi butorzat beszerzése, Hulalla István borital és husfogvasztási adóhátraléka leírása, városi ház építési és berendezési pótkölcsön felvétele, márosi 20 és 30 éves tölgy- és kőrisfa törzsek felmérése és becslése, városi elfogatos istálló felülvizsgálata, Graf Ármán vállalkozó biztosítékának leszállítása és tenyészbírák tartásának vállalata adása jöv.

*Zen'a* Szudarovics Lajos hasznóbérlete megsem.

*Zenta* Bajtai Illés kárösszege megítélése jöv.

*Magyarkanizsa* 1914. évi rendőrségi államsegély felhasználása, 1914. évi államsegély felosztása és Oromhegyes csoportosított külsőségekben halottkémiai állás szervezése jöv.

*Magyarkanizsa* gyalogjárdák aszfaltozása megsem.

*Magyarkanizsa* Adorján csoportosított külsőségekben utkaparó alkalmazása és Laczkovits Ervin családi pótléka jöv.

*Magyarkanizsa* zenta-szabadkai községi közlekedési ut megszükitése. Pótlásra visszaadták.

*Zenta* vágóhidépítő Nicholson gépgyár végjárandósága és kamatszámhája jöv.

*Begacs* árvtári hiány kifizetése jöv.

*Csonoplya* orvosi lakbér szerződés jöv.

*Körtés* regale kártalanítási kötvény értékesítése jöv.

*Urszentiván* községi kertész fizetésének, az

egyházközségek segélyezése és Hartmann Sándor s. jegyző lakpénzének megállapítása jöv.

*Körtés* Délvidéki h. é. v. r. t. kérelmeingatlan átadása jöv.

*Ujfutak* anyakönyvi díjak hovatfordítása és körorvos nyugdíjárulékának átvállalása jöv.

*Dunagárdos* körorvos által fizetendő nyugdíjárulék egy részének a község által való viselése és községi kisbírák fizetésemelése jöv.

*Ókér* községi orvosi nyugdíjárulék egy részének átvállalása jöv.

*Urszentiván* körorvos által fizetendő nyugdíjárulék egy részének átvállalása, jöv.

*Kölpény* jegyzői föld 1913. és 1914. évi földhasznóbérének megállapítása, jöv.

*Ósovó* orvosi nyugdíjárulék egy részének a község által való viselése, jöv.

*Kölpény* rendőrség drágasági pótléka, jöv.

*Ujfutak* Fischer Lajos irnok végrehajtó drágasági pótléka, jöv.

*Kölpény* közs. és körorvosok nyugdíjárulékához való hozzájárulás, megsem.

*Ófutak* közs. és körorvosok nyugdíjárulékához való hozzájárulás, megsem.

*Petrőcz* Szabó Anna kérelme Kláskó Mária nevű fogadott gyermeke tartásdíja, jöv.

*Tiszalvárfalva* községi és körorvosok nyugdíjárulékához való hozzájárulás. Megsem.

*Ófutak* délvideki h. é. vasutak r. t. által 1911. évben megküldött 150 korona adópénz megtérítése, jöv.

*Gádor* segédjegyzői állás szervezése, jöv.

*Órszállás* közmunka hátralék leírása, jöv.

*Bezdan* vásártér áthelyezése, jöv.

*Urszentiván* iskola alapvagyon 1913. évi jövedelmének szétosztása, jöv.

*Bácsgyulafalva* harangozó fizetésének felemelése, jöv.

*Ujfutak* özv. Leiszter Józsefné volt kántortanítóné segélyezése, jöv.

*Urszentiván* szegény alapból felvett ideiglenes kölcsön, jöv.

*Petrőcz* községi orvosi nyugdíjárulék egy részének átvállalása, megsem.

*Küllöd* Schopper József részére eladott ingatlanra vonatkozó szerződés, jöv.

*Oszivác* zombor—óbecsei vasúttársaság által 500 ölnyi földterület megvétele, jöv.

*Dunagárdos* járda létesítési szabályrendelet módosítása, jöv.

*Ófutak* Dragics Milos közs. kisbíró kegydíja, jöv.

*Urszentiván* előfogatosi szerződés, jöv.

*Körtés* urbérek egyetemére bizott ármentesítési járulékoknak egyenkénti kivételése, jöv.

*Küllöd* Pesztler István részére adott törlési nyilatkozat, jöv.

*Temerin* lovasrendőrök kérelme lóállományuk felemelése, jöv.

*Küllöd* rendőrség létszámának szaporítása, jöv.

*Temerin* vármegye gazdasági egyesület 50 korona értékű üzletrészének törlése, jöv.

*Körtés* iskolafejlesztésre 5000 korona kölcsön felvétele, jöv.

*Ókér* Schwarz Ádám legelőjének megvétele, jöv.

*Bezdan* a villanyvilágításért fizetett évi járulék lekötése iránt kiállított kötelezvény és behajthatatlanná vált községi adók leírásának kiigazítása, jöv.

*Tiszakálmánfalva* a községi marhamérleg használatára tárgyában alkotott szabályrendelet elfogadása, jöv.

*Titel* alsótiteli ovónő lakásába villanyvilágítás bevezetése, megsem.

*Titel* Gaudner Rezső mérnök szakértő díjai, dr. Szemző Dezső ügyvédi díjai és Tiszaparton levő halpiac feltöltése, jöv.

*Titel* a vezető járásbíró és három tisztviselő társának a kincstári épületben levő lakásaikba a villanyvezetékeknek a község költsége leendő bevezetése, megsem.

*Titel* 1914. évben egyesekre kivett utadó és országos betelepítési pótdadónak a községi pénztárból fedezése, hegyoldalak és régi községháza eladásából befolyt vételárnak az új községháza felépítéséhez felhasználása és felsőóvoda segélyezése, jöv.

*Nagybaracska* tűzbiztonsági nyilatkozat és györgypusztai lakosok mikénti adófizetése, jöv.

*Regőce* végrehajtási díjak átengedése és villanyvilágítás bevezetése, jöv.

*Sajkásszentiván* a segédjegyzők fizetésének felemelése és Radinovits Jektától vett ingatlan, jöv.

*Tiszakálmánfalva* a gypmesteri fizetés felemelése, az építési alap gyarapítása és marhamérleg beszerzése, jöv.

*Felsőkaból* rövid lejáratú ideiglenes kölcsön és községi rendőrség és kisbírák ingyenes orvosi kezelésére és ingyen gyógyszerek kiszolgáltatására 700 korona megszavazása, jöv.

*Felsőszentiván* néhai Parcselich Kálmán sirján felállítandó kereszt, jöv.

*Gara* ménvásárlás, jöv.

*Káty* Szocsim Mária segélyezése és két községi fogatos drágasági pótléka, jöv.

*Káty* anyakönyvi kivonati díjak hovatfordítása iránt alkotandó szabályrendelet, megsem.

*Mozsor* Jelovác János és tsainak adományozott házhelyek és Sovlyanszki Tivadar tanító lakásánál egy melléképület felépítése, jöv.

*Csátalya* a »Rendőri segély« és Mezőgazdasági alapok megszüntetése, jöv.

*Csurog* községre szorultak segélyezése, jöv.

*Dávod* végrehajtási illeték egyharmadának átengedése, megsem.

*Dávod* a r. kath. templom és plébánia laképítéséhez kézi és igánszám megváltása, jöv.

*Dunagárdos* az utcák kikövezése és hajórakodó építése, jöv.

*Felsőkaból* Répits Rada tartozásának peresítése, Magarasevits Mirko liszteletdíja, a járványkórház felépítésének elhalasztása, jöv.

*Bácsbokod* Unger Márton nyugdíjárulék, jöv.

*Bácsborsód* r. kath. plébános és kántor deputatumnak megállapítása, jöv.

*Bácsbokod* közs. pénztárnok fizetés rendezése, anyakönyvikivonati díjak hovatfordítása, fogyasztási adókezelő jutalmazása, epreskert előtti terület parcellázása, szegényház vétele, a róm. kath. elemi iskola építése, jöv.

*Bátmonostor* III-ik kisbírói állás megszüntetése és fizetésének felosztása, jöv.

*Tündéres* Dunagárdos község által építendő rakodó part költségeihez való hozzájárulás, jöv.

*Dunagárdos* jegyzői lak javítása, megsem.

*Boldogasszonyfalva* egy új irnoki állás szervezése, jöv.

*Péterrève* husvizsgálati szabályrendelet, jöv.

*Körtés, Órszállás, Veprőd, Torzsa, Kula, Jánoshalma, Kiskér, Kucora, Gádor, Kunbaja és Cservenka* husvizsgálati szabályrendelete, jöv.

*Bátmonostor* kérvénye a vasuti hozzájárulást kisajátítási és építési költségeiből a községre eső hányadnak elengedése, jöv.

*Borota, Felsőszentiván és Jánoshalma* kérvénye a jánoshalma—borotai községi (közvilágítás) közutnak a törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele és kiépítése iránt. Alispánnak kiadtuk.

(Befejező tudósítás köv.)

## H I R E K.

### Szülőföldem.

Égbe nyúló bércek, vadregényes tájak,  
Virágos szép völgyek ismét üdvözöllek  
Lelkem melegével szívem örömevel,  
Most hogy visszatértem ismét tiközétek!  
Dobogó kebellem nézek köröskörül...  
Boldog gyermekkorom szépséges édené,  
Derűs ifjúságom szép álom-világa  
Ujhodik fel ismét minden kis rögödbe.

Itten álmodtam meg a gyönyörű álmat  
Egy ragyogó jövőt telve napsugárral,  
- Mikor még azt hittem, hogy minden ut síma  
Rakva örömmel, illatos rózsákkal,  
Mikor még azt hittem, hogy a nap nekem süt;  
Nekem nyit a virág s kaczag a madárral  
És ha felhő borul az azuros égre,  
Talán sirni akar röpke bánatommal.

Oh de régen volt ez! Oh de szép álom volt!  
Hová foszlott annak sugaras világa  
Hová tűntek a rózsás ösvények  
Hová tűnt el a nap régi mosolygása?  
Mindenütt csak árnyék, romok és siralom,  
Egy-egy temető hely, amarre csak lépek,  
Kirábált, megfosztott legszebb álmaidtól  
Ez a rút, mostoha, könyörtelen élet.

Mint a himes lepke tarka színes szárnya,  
Volt a lelkem tele ábránddal, reménnyel,  
Mikor neki vágtam a ragyogó utnak,  
Nagyratörő vággyal, rendületlen hittel.  
Hej! de minduntalan viharra találtam  
Pusztító, romboló, vészterhes viharra;  
Bele veszték ebbe a szép ábrándképek  
Durván letépdese mind egyenkint sorra.

Oly jól esik mégis visszatérni újra  
A beszédes rögök tündér meséjéhez,  
A boldog gyermekkor, a derűs ifjúság  
Régen összeomlott kedves emlékekhez...  
Nyugtalan érzéssel hallgatom a mesét,  
Minden egyes szava sebetet szaggat fel,  
Oly jól esik mégis visszasirni újra  
A letűnt világot régi szépségével.

És annyi év után most is fülembé zeng  
A régi álomnak bűvös muzsikája  
Bár ha az ebredés szenvedni tanított  
S csalódva rázott fel a lét józansága,

amit én állítok, ép az ellenkezője a csodabogár, t. i. az, amit Ön védelmez, az t. i. hogy egyetemi tanárok előtt minden teológiai tárgyból sikeresen levizsgázott növendékeket (illetve papokat) újból vizsgára kényszerítsenek ugyanazon tárgyakból vidéki teológiai tanárok előtt, tehát alacsonyabb képzettségű, kisebb tudással rendelkező tanérek előtt, mint amilyenek előtt ők már ugyanazon tárgyakból sikeresen levizsgáztak; továbbá hogy egy és ugyanazon vizsgát [t. i. a a jurisdictio — és a zsinati (plébánosi) vizsgát] egyszernél többször keljen letenniök. Ezek az igazi csodabogarak, még ha száz rendelet írja is elő; ilyen csodabogarak semmiféle civil pályán nem fordulnak elő. Avagy, van-e olyan civil pálya, amelyen ugyanazon tárgyakból, amelyekből valaki már magasabb képzettségű tanérek előtt sikerrel levizsgázott, megkivátnának, hogy azokból újból vizsgálják a vizsgákat alacsonyabb képzettségű tanérek előtt? Ez a csodabogár, Tisztelt Cikkirő Ur, nem pedig az én jogos, önértékes tiltakozásom.

Végül pedig kijelentem, hogy miután nevezett rendelkezések önértékes a legnagyobb mértékben sértik, én semmiféle vizsgát letenni nem fogok ezen említett kisebb képzettségű tanérek előtt, még ha ezáltal előmenetelben akadályoztatam is, és azt hiszem, hogy minden önértékes nem doktor pap kollégám, kik egyetemen végeztek theol. tanulmányaikat, egy nézetem van velem és legalább lélekben velem tartanak.

»Recedant vetera, nova sint omnia...!«

Egy kalocsai egyházmegyei pap.

## Bácsmezei gazdák kirándulása.

Ujvidék, 1914. jun. 22.

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Gazda szövetség nagygyűlésére a Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület is szervezett csoportos kirándulást, melyet úgy a közgyűlést megelőzőleg, mint követőleg szórakoztató tanulmányúttal kötött össze. Ezen kiránduláson Inhoff József egyetemi titkár vezetése mellett 64-en vettek részt, kik f. hó 14-én indultak el a Szabadkán egy csoportba egyesülve, első állomásuk Szeged volt, hová f. hó 14-én d. u. 1/23 órakor érkezünk. Itt a város nevében Völgyessy János v. gazdász, a méntelep részéről Kemény Géza intéző és a »Gazdák« 2 hivatalnok fogadták a kirándulókat kik, — miután a podgyászokat az Európa szállodában elvitették, — a szegedi városi »Tájfajta méntelep megtekintésére indultak. Kemény intéző ismertető és magyarázó szavai után, villamos vasuton a város nevezeteseit, középületeit, szobrai, majd a kulturpalotát, muzeumot tekintettük meg. Este, mint a város vendégei, az Ujszeged park kioszkjában halpaprikásra voltunk hivatalosak. Itt Völgyessy gazdász a város és Kemény intéző, a földmívelési kormány nevében szíves szavakban üdvözölték a bácskai kirándulókat. Az üdvözlő beszédre Inhoff József magyar és Hesz Márton német nyelven válaszolt. A vacsora után megeredt zápor, csakhamar szétosztotta a vig hangulatu lársaságot, mely bucsut véve a kedves szegedi vezetőktől, visszatért éjjeli szállására, hogy másnap t. i. f. hó 15-én Mezőhegyesre utazzék, a hová d. e. 1/29 órakor meg is érkezett, a hol a mezőhegyesi állami uradalom részéről egy méntelepi kapitány és Samarjai intéző fogadták a kirándulókat, kik a »Központi« szállodában elszállásoltattak s azonnal a készen állott fogatokra (25) szálltak, hogy a fentvezetett vezetők kalauzolására mellett, az állami birtokon, mely 36000 kat. hold terjedelmű — még a dél-előtti folyamán tanulmány kocsizást tegyenek. Így a délelőtti folyamán megtekintettük a központi tehenészetet, az eladó nyugati bikákat és gazd. törzsméneket, majd a magyar bikákat, az öntöző réteket, a kendergyárat, és a Gidrán anyaménest néztük meg, mely után a Központi szállodában közös ebédre jöttünk össze. Az ebédet követte 2 órai pihenés, majd d. u. 3 órakor ismét az előállott fogatokra szállva, a katonai törzsméneket, a magyar gulyát, a magyar és nyugati hizókröket, a nagy Nonius anyaménest és az egy és fél éves nyugati üszöket tekintettük meg. Ezzel beesteledvén, visszatértünk szálláshelyünkre.

F. hó 16-án reggel Mezőhegyesről, ugyancsak az uradalmi kocsiokon, a Mezőhegyestől 15 kmnyire fekvő Németpereg községbe utazunk, az ottani ló-szarvasmarha tenyésztést tanulmányozni. Másfél órai kocsizás után oda érkezvén, a község háza előtt szállottunk le, hol a községi jegyző, az előjáróság fogadta a kirándulókat, kik ezek vezetése mellett a tájfajta méntelep megtekintésének történetét ismereltvén, Hesz Márton indítványára, azoknak megteremtőjét, gróf Dorze Orsay Olivért, a bácskai kirándulók sürgőnyileg üdvözölték. Ez után a kirándulók csoportokra

oszolva, a községben néhány gazdánál tettek látogatást, hogy a nagyhírnévek örvendő német peregi állattenyésztést, istállóiról istállóra látva tanulmányozzák.

Délben a »Dittlich« féle vendéglőben közös ebédre jöttünk össze, melyen Kemény Géza és Samarjai intézők, valamint kirándulókon kívül részt vett, a községi előjáróság és az intelligencia teljes számban. Ebéd alatt Kemény intéző elvitte a kirándulókat, mely után Tillinger György körtési plébános Kemény és Samarjai intézőt, Nagy Pál jánosalmi bírót, a németperegi gazdákat köszöntötte fel. Hesz Márton a német és magyar gazdák közötti barátságra és egyelőre emelte pohárnak.

Néhány kellemes és hasznosan eltöltött óra után, bucsút vettünk Németpereg derék, szorgalmas magyarérzelmű, németnyelvű gazdaközöniségétől, hol a ló-szarvasmarha és sertés tenyésztés magas fokán áll és ezek keretében oly ritka istállókat, állatpéldányokat volt alkalmunk látni, melyek bármely mintagazdaságnak is díszére válnának.

Délután visszatérvén Mezőhegyesre, megtekintettük még az utba eső magyar és nyugati üsző gulyát, a 2 és 3 éves méneseket, a nyugati tehenészetet. Mezőhegyesre érkezvén, köszöntöttük fejztük ki a vezetők szíves kalauzolásért; megköszöntük azok felvilágosító magyarázatát, valamint azon lekötelező szíveségét, melyet a kirándulók irányában tanúsítottak akkor, a midőn 2 napon át az éjjeli szállást, az uradalmi fogatokat, teljesen ingyen bocsajtották a kirándulók rendelkezésére. E nap este érkezvén meg a mezőhegyesi uradalom parancsnoka, gróf Dorze Orsay Olivér, Inhoff József, Hesz Márton és bajsai Vojnits József megjelentek előtte, hogy személyesen fejezzék ki a látoitak fölött a kirándulók köszönetét. A gróf legszívesebben fogadta a 3 tagu küldöttséget.

A mezőhegyesi tanulmányútról az ott szerzett tapasztalatokról, a birtok, az uradalom berendezéséről leírást adni, csakis hosszú és bő műben egy erre hivatott szakgyén volna képes, s még ez sem adna róla tiszta képet, azt megszerzendő, több napos, személyes tapasztalatokon alapuló tanulmányt kellene a helyszínen végezni.

Hetényi.

(Folyt. köv.)

## Vármegyei közgyűlés.

Zombor, 1914. június 24.

(Saját tudósítónktól.) Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága ma, szerdán tartotta Scultéy Ferenc alispán elnöklésével rendes nyári közgyűlést, melyen a bizottsági tagok élénk részvételével az alábbi határozatok hozták:

Alispáni előterjesztés Szeghegy községnél rendszeresítendő segédjegyzői állás határozatra vonatkozólag jóv.

Alispáni előterjesztés Magyarokiszsa város és Obecse közdülők közuljairól készített törzskönyvekről hitelesített.

Alispáni előterjesztés a baja—bezdán—zombor—apatin—szondi h. é. vasutvonal mentén lévő vasuti feljáró utaknak a törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele és kiépítése iránt. Felvétel.

Kneblspiesz János és társai felebbezése Bácsalmás a sertéshizlalás határozata ellen. A határozatot megsemmisítették.

Dr. Madarász Lipót felebbezése Madaras orvosi nyugdíjjárulékából 2 százaléknak átvállalását megtagadó határozata ellen. Hat. megsem.

Dr. Loiz János és társai felebbezése Sajkás-szentiván a vadászati jog bérbeadása ellen. Hat. jóváhagyatott.

Dr. Erbl László és Eifinger János és társai felebbezése Regöce hasontárgy határozata ellen. Hat. megváltoztatták.

Bauer Imre felebbezése Tataháza lakbér-emelés iránti kérelmét elutasító határozata ellen. Hat. megváltoztatták.

Nagy Aladár felebbezése Derye községnek az 1915 évi közmunka mikénti kivétele határozata ellen. Hat. megsem.

Bartos és társai felebbezése a madarasi esküdteválasztás ellen. A választást jóváhagyták.

Hoffmann és társai felebbezése Katymár leányiskola és ovodaépítkezéssel kapcsolatos telekcseré hat. ellen. Hat. jóv.

Szklénár és társai felebbezése Bácskertes a »Budzsák« végén létesítendő töltés hat. ellen. Hat. jóv.

Szítás Lajos felebbezése Bácsfeketehegy a rendőrség fizetésfelemelési kérelmét megtagadó hat. ellen. Hat. megsem.

Dr. Czibur Károly felebbezése Bulkeszi a községi orvos által fizetendő nyágdíjjárulék hat. ellen. Hat. jóv.

Zuck és társai felebbezése Gara község

belterületén levő vízmosás rendezése hat. ellen. Hat. jóv.

Friesz Henrik felebbezése Kiskér építkezők részére kijelölendő földhordása ellen. Hat. jóv.

Bózsó Mátyás felebbezése Zenta szolgálati idejének megállapítása hat. ellen. Hat. jóv.

Répás R. János felebbezése Zenta levéltári rosi második munkaerő engedélyezése hat. ellen. Hat. megsem.

Mészáros Mátyás felebbezése Zenta iparos tanonciskolai szakrajztanító javadalmazása hat. ellen. Hat. megsem.

Sztarcsev és társai felebbezése Zenta városi tűzoltók javadalom emelése megtagadása hat. ellen. Hat. megsem.

Babócs Géza felebbezése Zenta városnak szolgálati idejének megállapítása határozata ellen. Hat. jóv.

Répás R. János felebbezése Zenta szolgálati ideje megállapítása hat. ellen. Hat. jóv.

Deutsch Vilmos és társai felebbezése Zenta Gyömrői uttól a Likasi utig terjedő ut megnyitása hat. ellen. Hat. megsem.

Bózsó Mátyás felebbezése Zenta fizetése tárgyában hozott hat. ellen. Hat. jóv.

A magyarokiszsa csodakut r. t. felebbezése városnak a dézsmakerti artézi kut furása stb. hat. ellen. Hat. megsem.

Bakola Ferenc felebbezése Magyarokiszsa családi pótléka hat. ellen. Hat. jóv.

Porgányi Gyula v. mérnök felebbezése Magyarokiszsa téglagödrök lecsapolási munkálatainak felülvizsgálata hat. ellen. Hat. jóv.

Szabados Géza felebbezése Magyarokiszsa ovónők dajkalakás iránti kérelme hat. ellen. Hat. jóváhagy.

Porgányi Gyula felebbezése Magyarokiszsa mérnöki hivatal részére műszerek beszerzése hat. ellen. Hat. megsem.

Csonka és társai felebbezése Zenta az Eugen-szálloda központi fűtés berendezése hat. ellen. Hat. jóv.

Helmsberger György felebbezése Zenta a városi alkalmazottak szabadsága határozata ellen. Hat. jóv.

Greguss és társai felebbezése Zenta nagybalkai új erdőirtási földek értékesítése ellen. Hat. jóv.

Dr. Jeszenszky Béla és Dr. Burtik Andor felebbezése Temerin közs. orvosok nyugdíjjáruléka egyrészének átvállalása hat. ellen. Hat. megsem.

Rakita László felebbezése Ószivác iparos-iparostanonc iskolai hitoktatás költségei hat. ellen. Hat. megsem.

A Ferenc-csatorna r. t. felebbezése Ószivác községnek az uszó vaskomphid kezelése hat. ellen. Kiadták az államépítészeti hivatalnak.

Denczenger Antalné felebbezése Körtés közs. bába fizetésének felemelése hat. ellen. Hat. jóv.

Deák Péter és társai felebbezése Ujszivác rendőrségnek lakbér megadása és a már megszavazott drágasági pótléknak személyi pótlék-ként a nyugdíjba leendő beszámítása hat. ellen. Hat. jóv.

Wollreiter Kristóf felebbezése Ószivác régi jegyzői lak bérbeadása árverés eredményének jóváhagyása hat. ellen. Hat. jóv.

Evinger Kálmán felebbezése Tiszaistvánfalva a közs. járványkórház építése hat. ellen. Hat. megsem.

Kunz és társai felebbezése Ókér községnek új község háza építése hat. ellen. Hat. jóv.

Bernhardt Ferenc felebbezése Bácsföldvár halászi bérlet ellen. Hat. megsem.

Glavas és társai felebbezése Obecse obecse-aracsi komp kezelési költsége ellen. Hat. jóv.

Pozsgay Imre felebbezése Péterréve községnek tanítói illetménye ellen. Hat. jóv.

Antal Lajos és társai felebbezése Ada a felsőszigeti bérlet meghosszabbítása ellen. Hat. jóv.

Liliomos Valent Ádám törleési nyugtája jóv. Tataháza hitelszövetkezetbe való belépés jóv.

Temerin vadászati jog bérbeadása jóv. Nádalyja ugyanaz jóv.

Militics 80000 kor. kölcsön felvétele jóv. Katymár iskola szolgáló fizetésfelemelése jóv.

Bács ugyanaz, jóv. Bács II. születésnői állás szervezése, jóv.

Kunbaja anyakönyvi díjak átengedése és ingatlan vétele jóv.

Bács fogyasztási adónátralék és tulfizetés leírása, jóv.

Pinczéd községi alkalmazottak fizetésfelemelése, jóv.

Alsókabol vadászati jog bérbeadása, jóv. Militics anyakönyvi díjak hovaforlítása, jóv.

Militics vasuti hozzájárulás mikénti fedezése, jóv.

Derye közutak javítási költségeinek fedezése, jóv.

Jánoshalma községi alkalmazottak betegség esetére leendő biztosítása, jóv.

-- Irdatlan távoból hallom felzokogni  
Mint halvány visszhangot csendesen elhalón.  
És én összetörten hallgatom a danát,  
Összetörten, búsan, csalódtan, józanon.

Oh a rózsás utak rengetegbe veszte,  
Tövises utvesztők vérzik fel lábaim,  
A sugaras világ rideg fakóra vált  
S üldöző rémekké rombadólt álmaim.  
Rifosztottan bolygok a tövises uton,  
Gátak és örvények szakadatlan sora  
Halmozódik elém s mint Hydra-fejeket,  
Hídba lépem át, le nem tiprom soha.

Sivár idegenség, közöny, a küzködés  
Fájó vereségek az én osztályrészem  
A kiket szerettek, nincsen sehol senki,  
S kik engem szerettek senki sincs mellettem.  
--- Égbe nyuló bércek, vadregényes tájak,  
Édes szülőföldem csak tehozód vágyom  
Te vagy nekem vigaszom forrása  
Te vagy nekem legszebbik világom!!

TRISCHLER JÓZSEFNÉ.

## Tanítók tanulmányutja. (3.)

Irla: dr. Török József kir. s. tanfelügyelő.

Az 1916. év július havában beutazandó rész képe pedig ez lenne: Kiinduló pont ismét Szabadka. Utirány Budapest, majd Esztergom. Esztergomból vissza Budapest.

Budapestről Miskolcra, ahonnan kirándulás a Diósgyőri vasgyárba, majd a szép Hámori tóhoz.

Miskolcra Kassára, Kassáról Bánkra, innen vissza Kassára. Kassáról Aggtelekre, Aggtelekről Tornára, ahonnan a Szádelői völgybe, majd vissza Kassára.

Kassáról Eperjesen át Bártfára, Bártfáról Aboson át Iglóra, Iglóról Lőcsére, Lőcséről Iglón át Poprádfelkára. Poprádfelkáról Késmárkra, ahonnan kocsikon ismét Poprádfelkára érünk. Poprádfelkáról kocsikon a Dobsinai jégbarlanghoz és a Straceni völgybe a sziklakapuig, innen vissza Poprádfelkára, ahonnan Tátrafüreden át a Kis Tarpatak völgybe a vizesékekig, majd ismét Tátrafüredről a Lengyel nyereghez való kirándulások után Csorbatóra, ahonnan a Poprádi tóhoz és Tengerszem csucs (ez vezetével) Csorbatótól le Csorbára, ahonnan Rózsahegyre és Zsolnán át Pöstyénbe, majd Vág völgyön le Párkányánára.

Párkányánáról Selmecbányára, Selmecbányáról Zólyom, Besztercebányára—Brezsnóbányára—Tiszolc (Murányi fensík) Salgótarján—Budapest. Budapestről Pozsonyba (Ogyalla), Pozsony—Sopron—Szombathely (Ják.) Szombathely—Süveg—Tapolca—Badacsony—Balatonfüred—Keszthely, Tihany—Keszthely, Keszthely—Kaposvár—Pécs. —Pécsről Villányon át Mohácsra, Mohácsról hajón Apatinba, ahonnan Zomboron át Szabadkára.

Ezzel be lenne fejezve a magyarországi tanulmányut.

Igaz, hogy lehetett volna, illetőleg lehetne talán nagyobb szabású utitervet is készíteni, sőt keresztül is vinni, de azt hiszem, az én tervemet kielégítő lenne és a cél is teljesen elérték, amelyet magam elé tűztem.

Tervezetem elkészítésénél arra törekedtem, hogy rövid idő alatt sokat lássunk és ami a leglényegesebb a dologban, hogy olcsón csináljam meg.

Ezek után mi sem természetesebb, mint hogy a kérdés másik oldalát vegyem, azaz az utiköltség tervezetét mulassam be.

Egyelőre csak az 1915 július havában meg-ejtendő utazás költségeiről szólnok.

A három heti utazás költsége summásummárum 200 korona volna, amely olyan csekély a megtett utért és az ott szerzett tapasztalatokért, hogy mindenki gondolkodás nélkül beállíthatja költségvetésébe.

De számítva arra, hogy sokan még 200 koronát sem áldozhatnak, illetőleg nélkülözhetnek 10 hónap alatt fizetésükből, illetőleg jövedelmükből, úgy gondolom a kérdést könnyebben megfejtethetnek, hogy csak 150 koronát adjon minden a tanulmányulon részt venni óhajtó tanító, a többi hiányzó 50 koronát pedig adakozás, illetőleg segély útján szereznék meg a megye 5 törvényhatóságától és esetleg a kultusz miniszter uralól.

Faragó János Bács Bodrogvármegye tevékeny és agilis kir. tanfelügyelője már előre is ígéretet tett arra nézve, hogy a törvényhatóságainál közbenjár és oda fog igyekezni, miszerint a fejenként szükséges 50—50 korona segélyt kieszközölje.

Merem is reményleni, hogy törvényhatóságaink lesznek annyira bőkezűek és nem fogják megtagadni a megye tanügyének érdekében teendő törekvésünkért segítségünket, hiszen közvetlen, illetőleg közvetett érdeke ugy nekünk, mint megyénknek a több tudás és az azt eredményező tökéletesebb munka.

A segély iránti kérésünkkel természetesen csak akkor állhatnánk elő, ha már az utazásra jelentkező tanítók száma megközelítene a százat, azaz, ha a megye tanítóóságának nagy számára való tekintettel számunkban is imponálni tudnánk.

Az utazni óhajtó tanítóktól pedig úgy gondolom a 150 koronát összegyűjteni, hogy az nagyobb terhelhetősékre ne essék, hogy 1914. évi szeptember havától kezdődőleg 1915. évi június havával bezárólag minden hónapban bekielendenek hozzá 15—15 koronát. Én az így havonként összegyűlt 15 koronát postatakarépenztárba helyezném egy a *Bácsbodrogvármegyei tanítók utazási alapja* című könyvecskére, mely összegyűlt összeget kamataival együtt utazásunk megkezdése előtt kiemelhetnénk.

(Vége köv.)

## Évek múltán . . .

Irla: Dr. Hannig Györgyné.

Dr. Jávor Bélát a magába zárkózott emberkerülő, női társaságtól teljesen visszatartózkodó férfit, egy idő óta gyakran látni a sétányokon, színházakban egy ifjú 18—19 éves leány társaságában. Ismerőseinek, barátainak mint egy távoli rokona gyermekét mutatja be. A leányka bácsikának hívja őt. Dr. Jávor Béla már túl van 50-en. Orvosi tanulmányai befejezése után pár évet egy kisebb vidéki városban töltött s csak azután telepedett meg a fővárosban, hol teljesen hivatásának élt. Amily gyengéd, nyájas volt belegeivel szemben, oly rideg, zárkózott volt mint társadalmi ember. Zárkózottságának okát csak pár meghitt barátja ismerte s im most én feltárom olvasóimnak.

Dr. Jávor Béla X községben született, atyja Lányi Imre földbirtokosnak ispánja volt. Atyja őt is a gazdasági pályára szánta, de Bélának már kis korában nagy kedve volt az orvosi pályához s e kedv a korról csak növekedett. Apja nem akarta fiát erőszakolni s így lett ő orvosnövendék. Bélának gyermekkori játszótársa volt a tisztartóék Nelliéje. Nellié bár teljes 5 évvel volt fiatalabb Bélánál, mégis jól megértette a két gyermek egymást. Később Nelliéket intézelbe adták, Béla a városi iskolába került, s így csak a szünnepokban találkozott a két ifjú lélek. De bár távol növekedtek egymástól, bár hosszú időközökig nem találkoztak, gyermekkori barátságuk nem lazult meg, sőt a nagyobb korban a barátságból szerelem fejlődött. Tiszta ártatlan első szerelem, amely után vannak oly lelkék, amelyekben több soha nem támadt. Langyos nyári estén esküdtek egymásnak hűséget, s meg sem lettek egymásé soha.

Botyas Nelliéket egy nyári mulatságon megismerte Bányai Elemér földbirtokos, s annyira belebomlott a leányba, hogy másnap megkérte kezét. Nellié apja kissé nagyragyogó s büszke férfiú volt, végtelenül örült a partiának s Nellié megkérdezése nélkül »igen« választ adott Bányainak. Ismeretes már a világban az ilyen történetek folytatása. Hiába a lány minden könyve, hiába sápadt arca, mégis azé kell lennie, kit atyja választ számára. Így lett Nelliével is. Bányai neje lett, bár szíve Jávor Béláé volt. Szerelmenélkül lett hitves. Esküvéje előtt pár sort írt régi barátjának. Kedves gyermekkori játszótársam, egyetlen igaz barátom.

Ne ítéljen el, ne vessen meg tettemért, csak szánakozzék rajtam. Akaratom ellenére leszek Bányai neje, atyám ellen harcolni nem lehet. Feledje el a múltnak emlékeit s sirasson meg, mint egy kedves halottat szokás.

Jávor Béla épen akkor kapta meg diplomáját mikor e sorokat. Már Nellié eljegyzéséről értesülve volt. Vad keserű érzést érzett akkor a leány hűtlensége miatt, mikor értesült férjhezmeneteléről, de ezen keserű érzést egy mély fájdalom váltotta fel, mikor Nellié leveleinek birtokába jutott. Tanulmányai befejezése lévén, egy messze fekvő vidékre pályázott s ott töltött pár évet, aztán pedig a fővárosba telepedett le s itt egyedül hivatásának, ifjúkori emlékeinek élt. Nelliékről ritkán hallott valamit, az újságokban olvasta a tisztartó halálát pár évre Nellié férjhezmenetele után. Anyját Nellié még gyermekleány korában veszté el. Aztán sok ideig semmit sem hallott s mint egy öt év előtt egy hosszú cikk jelent meg a lapokban, mely Bányai Elemér kártyavesztéséről szólt; később egy párbajáról, majd haláláról olvasott.

(Folyt. köv.)

**Az alispán szabadsága.** Scultéty Ferenc alispánnak a szerdai vármegyei közgyűlés 6 heti szabadságot adott.

**A zsabylai főszolgabíró szabadságon.** A vármegye szerdai közgyűlése dr. Széchenyi Tamás zsabylai főszolgabírónak 2 havi szabadságot engedélyezett.

**A vajszkai körorvos nyugdíjazása.** A vármegye szerdai közgyűlésén dr. Kálmán István vajszkai körorvost nyugdíjazták.

**Az érsek installációja.** Várady L. Árpád dr. érseknek ünnepélyes székfoglalója, e hó 29-én, Péter Pál ünnepén lesz. A fényes ünnepség a főszékesegyházban d. e. 9 órakor veszi kezdetét. Az ünnepélyre, melyre a kormány, az érdekelt törvényhatóságok, az egyházmegyei papság a suffragáneus püspökségek és káptalanok kiküldöttel, s a főpásztor széleskörű rokonsága és ismerősei nagy számban jelentkeznek.

**A hadtestparancsnok Szabadkán.** Terstyánszky Károly budapesti hadtestparancsnok szombaton Szabadkán volt, ahol a 86. gyalog ezred ottani zászlóalja főlött szemlét tartott.

**Uj erdőmérnök.** A földm. miniszter M. Jerszky István főhercegi uradalmi főerdész Palánkára erdőmérnöké nevezte ki.

**Házasságok.** Kerekes László kiskőrösi gyógyszerártulajdonos, bácskai földink e hó 28-án déli fél 12 órakor tartja esküvőjét Budapestben, a Pester Lloyd társulat dísztermében Vadnai Margittal, Vadnai Henrik, a »Pester Lloyd« igazgatója leányával.

Dr. Sendelbach Péter máv fogalmazó Szentfűlőpről eljegyezte Rémay Irmát, Rémay Antal kulai postafőnök leányát.

Söffér József eljegyezte Wortmann Annát, özv. Wortmann Antalné leányát Ószivácon.

Haas Ödön cservenkai cukorgyári tisztviselő eljegyezte Löwy Jankát Kulán.

Kocsis János eljegyezte Hajagos Erzsit.

Rohonczy Imre zombori csendőrhadnagy eljegyezte Rechnitzer Jankát Körmentől.

Jávor István eljegyezte Gyetvay Katicát.

Iritz Ármán lemesvári órás eljegyezte Fürst Jankát Csantavéren.

Beck Simon bácsfeketehegyi kereskedő eljegyezte Adám Rózsit Szabadkán.

Olajos Péter magyarkanizsai kereskedő eljegyezte Blau Jankát Magyarkanizsán.

Dr. Lehel Pál budapesti ügyvéd e hó 21-én tartotta esküvőjét Bednár Szilárdkával Magyar-kanizsán.

Vince Dezső földbirtokos eljegyezte Szűcs Ilonát Szabadkán.

Ofner Márton moholi malomtulajdonos eljegyezte Springus Margitot Budapestben.

Jegyespárak figyelmébe ajánljuk Hoffmann Mihály özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

**Tiszti és törvényszéki orvosi képesítést nyert Budapestben megtartott tiszti orvosi vizsgán dr. Kalds I. Pál péterrévi orvos.**

**Elutasított ny. községi jegyző.** Szkalin Benő ny. urszentiváni községi jegyző nyugdíjának fölemelését kérte. A vármegye kérelmével elutasította.

**Özvegyi nyugdíj fölemelését kérte néhai Fejes János jegyző özvegye.** Kérelmével elutasították.

**A nyomorék gyermekek országos otthonába** vármegyénk 200 korona tagdíjjal belépett.

**Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter jóváhagyta a *szenttamási* keresk. és ipari alkalmazottak csarnoka alapszabályait.

**Huszéves találkozó.** Huszéves találkozóra jöttek össze Palicspn azok, akik Kalocsán 20 év előtt érettségiztek. A találkozóon jelen voltak: dr. Dedk Gyula vármegyei főgyógyász, Trenka Kálmán Zombor város főkapitánya, Bölcsey Lajos főgimnáziumi tanár, Petrovac Gyula műépítész, dr. Rapp András ügyvéd, dr. Mócsy István érseki ügyész, Poos Lipó jegyző, Szendelbach János és Szirmay György adminisztrátorok, Róth Ferenc főgimnáziumi tanár, Léh Mátvás, Várdai Antal, Acél Gyula és Drozdik Imre lelkészek.

**Halálozás.** Özv. Karakasevits Simonné, szül. Vissy Mária e hó 21-én 57 éves korában Bácsban meghalt. Temetésén, mely másnap volt, a község környéke apraja-nagyja jelent meg. Ott voltak az összes hatóságok és egyletek küldött ségei is. Az elhunyt, akibe dr. Hannig György bácsi községi orvos neje: szül. Karakasevits Jozefin az édesanyját gyászolja, egyidőben Obecse előkelő társadalmában vezérszerepet vitt, mellyel sok közhasznú célt sikeresen mozdított elő. A család gyászjelentésben tudatja a szomorú hirt.

**Irnokválasztás Temerinben.** A Temerinben megüresedett községi irnoki állást a múlt héten töltötték be. Megválasztották — mint levezetőnk írja — egyhangulag Rózsa Ferenc, sajkásszentiváni községi irnokot.

**Nyugdíjazott rendőrök.** Csatalinacz Ádám hercegszántói, Jankov István sajkássgyörgyei, Musiczki Szvetozár sajkáslaki, Schwalm János és Risztin György szilbereki rendőröket a vármegye nyugdíjazta.

**Gondnokság alatt.** Piller József szülbereki, Szabadka Béla kulai lakost elmebetegség miatt és Manojlovičs Mita szenttamási lakost gondnokság alá helyezték.

**Uj cégek.** Bácsme gyében újabb eme cégalakulások történtek:

**Szabadka,** Jaramazovits Antalné vegyeskereskedése. (Az üzlet tulajdonosa Jaramazovits A. név alatt jegyezte be cégét. A szegedi tábla azonban feloldotta a szabadkai törvényszék eme végzését s félreértés elkerülése végett a teljes név kiírását rendelte el.)

**Zombor,** Gröber Ede ingatlanforgalmi és kölcsönközvetítő irodája.

**Jánoshalma,** Jánoshalmi Hitelszövetkezet (Klanszky Ferenc és Somogyi Márton helyébe Ságodi Mihály és Barna Sándor lettek igazgatósági tagok.)

**Egy tanító ünneplése.** Furmann Lajos kulai ág. ev. tanítót — mint nekünk írják — zajos ovációban részesítették abból az alkalomból, hogy 25 év óta folytatja népnevelői tevékenységét. Barátai és tanítványai értékes ajándékkal lepték meg, melyet Stieglmár János cservenkai ev. lelkész meleg érzéssel és szárnyaló gondolatokkal telített beszéd kíséretében adott át. Dr. Stolz Ferenc hatásos szavakkal a volt tanítványok háliját fejezte ki. Furmann könyvekig meghatva köszönte meg a szép ünneplést. Az ünneplést tiszteletére dr. Stiefelmayer Károly ügyvéd fényes terítékű ebédet adott, melyen a város és környéke több vezetőférfia volt jelen.

**Letartóztatott nagykereskedő.** Ujvidékről jelentik: Jovicin Milának nagyruháza volt a Kossuth Lajos utcában, de az utóbbi időben az üzlet forgalma hanyatlani kezdett, amire a kereskedő hitellebe vásárolt tömegesen árukat és potom árért tovább adott rajtuk. Néhány nappal ezelőtt a kereskedő kélszáznegyven ezer korona passzívával fizetékptelenséget jelentett. A Hitelezők védegylete megtudta, hogy Jovicin nagyobb hitelezési csalásokat követett el és büntető feljelentést tett ellene. A vizsgálóbíró ma elrendelte Jovicin letartóztatását, aki a vizsgálóbíró végzése ellen felfolyamodást jelentett be.

**Uj fürdő Temerinben.** Temerinből írják nekünk: Grisza András temerini fatereskedő megbizta Soós Károly ártézi kultúrú vállalkozót, óbecsei fürdőtulajdonost egy ártézi kut furásával. Soós, aki Bácska legöregebb kultúrúja, május elején kezdett a munkához. E hó 16-án kitűnő kénés és bő gáztartalmu vizre bukkant 397 méter mélységben. Grisza András modern fürdőt akar építtetni a mai kornak és a kényes izlésű temerinieknek megfelelően.

**Magyarokanizsa és vidéke vendéglősök sörraktár szövetkezete** alakult meg nemrég Magyarokanizsán. A vállalat tárgya: A szövetkezet tagjainak sörre nagyobb kőttést előnyösen kötni, sörraktárt létesíteni, a raktáron levő sört hordósan és modern gépek beszerzésével üvegekbe fejte saját tagjainak és általában minden italmérőnek előnyös feltételek mellett szállítani, esetleg szikvizgyár, bor- és pálinkaraktár létesítésével szikvizet, bort és pálinkát forgalomba hozni és az ez uton nyerendő tiszta jövedelemből a szövetkezet tagjainak vagyonosodását elősegíteni. Az igazgatóság 5 tagból áll. Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjaiul megválasztottak: Varga Lajos, Molvay Károly, Basics Máté, Farkas Géza és Szalkai Pál.

**Vasuti építkezések.** A máv. szabadkai üzletvezetősége június 14-én versenytárgyalást tartott a *Baja* és *Bácsalmás* állomásokon építendő áruraktári irodák munkáira. Ajánlatot tettek: Rédner Jenő (Szabadka) 24 969 48, Gersits Lajos (Szabadka) 25 328, Welker György (Cservenka) 26 498 99, Kulmicsics Gergely és Tikviczki Balázs (Szabadka) 28 543 41 koronával. Döntés még nem történt.

**Sport verekedéssel.** Hogy a nemes, tiszteletreméltó szándékkal megindult sportmozgalom mai nagyarányu helyzetében mennyi durvasággal van egybefűzve, bizonyítja a következő szegedi eset:

Vasárnap Szegeden a Szegedi Atlétikai Klub az Ujvidéki ÚTK-vel mérkőzött. Az első félidő végső perciben a SzAK egyik játékosa, Fürst ráfutott Milacsik ujvidéki játékosra, aki Fürstöt pofonította. Az ezt követő általános dulakodásban Zorger Miksa több pofont, Milacsik lágyékrugást, Weidmann ökölcspasókat és dr. Nagy a mellén ütéstől és rugásoktól eredő sérüléseket szenvedett. A rendet Gál János rendőrpáncsnok állította helyre. A bíró a SzAK egy játékost kiállította, mire az ujvidékiek kijelentették, hogy a mérkőzést nem folytatják.

**Tűz Temerinben.** Lapunknak írják: E hó 18-án Hegedűs István, temerini földmives nádfeleles háza ismeretlen okból kigyuladt és leégett. A kár, amely az 1000 koronát megközelíti, biztosítás útján megtérül.

**Gazdák Takarékpénztára r. t. Temerinben** megalakult. Az új pénztárat célja: a) Elfogad és elhelyez betéteket betéti könyvekre és folyószámlára; b) leszámítol és viszleszámítol váltókat, utalványokat és más hitelpapírokat; c) kölcsönöket ad és vesz, átvállal és engedményez, avagy közvetít kézi zálogra, telekkönyvezett ingatlanra, jelzálogilag biztosított kölcsönkötvényekre, engedélyez kölcsönöket folyószámla fedezet mellett; d) vásárol és elad ingatlanokat, értékpapírokat és sorsjegyeket; e) a takarékosok ösztönzése céljából a társaság kerelén belül heti betétszoportot alakít; f) áruüzletet létesít saját vagy bizományi számlára; g) ipar és kereskedelmi vállalatok alapításában résztvesz, már meglévőket támogat; h) biztosítási társulatok, valamint egyéb gazdasági és ipari vállalatok képviselőinek és ügynőkségének elvállalása. Tartama 30 év. Alapitőkéje 100 000 korona, mely 1000 darab egyenként 100 korona névértékű, névre szóló részvényből alakul. Az igazgatóság 9—15 tagból áll, kiket a közgyűlés 3 évre választ. Az első igazgatóságot az alapítók nevezték ki és pedig Benedek Mihály, Puskás Gyula, dr. Kerekes István, Racsmány Dezső, Bakos Mátás, Bogvár József, Tóth István, Stuchlik Lajos, Góbor István, Guszmann Albert, Wirtz József, Ökrész István, és Kafári András temerini lakosokat, valamennyit cégjegyzési jogosultsággal. Az igazgatóság továbbá Flórián Ödön temerini lakost vezérigazgatóvá nevezte ki cégjegyzési jogosultsággal.

**Elutasított rendőrök.** Bezzeg Péter és Krnjecz Szimo óbecsei rendőrök nyugdíjaztatásukat kérték. A vármegye elutasította őket kérelmökkel.

**Bácsfeketehegyi fogyasztási és értékesítési szövetkezet** alakult meg nemrég Feketehegyen. A vállalat célja: Tagjait és hozzátartozóit olcsó és jóminőségű háztartási és gazdasági cikkekkel ellátni, termékeik eladását közvetíteni. Az igazgatóság 5 tagból áll. Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjaiul megválasztottak: Józsa Lajos, Perlaki József, Szitás Sándor, Teresbi Sándor és Takács Ferenc, a kiknek ebbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk bejegyeztetik.

**Halálos fürdés.** A Ferenc-csatorna a fürdőidény elején már is megkövetelte áldozatát. Gross Antal, a cservenkai cukorgyár gépészének Aranka nevű, 10 éves leánya — e hó 20-án több társával együtt fürdött a Ferenc-csatornában; még eddig ki nem derített módon belefut a mély vízbe. Mire társai segélykiáltásaira többen a helyszínen megjelentek, a szerencsétlennek már csak holttestét huzhatták ki a vízből.

**Vigyáztalan szülők.** Vass János és felesége, petróci téglagyári munkások — mint levelezőnk írja — folyó hó 19-én Melich János, petróci lakos téglagyárába munkába álltak. Magukkal vitték másfél éves fiacskájukat, aki a gyártelepen játszott. A gyermek ezen közben az aig egy méternyi mély kutgödörbe esett és a sekély vízbe belefullt. A gondatlan szü ők ellen az eljárás megindult.

**Villámcsapás Ókérén.** Trumpf Károly, ókéri birtokos szállásán levő nádfeleles istállóba folyó hó 20-án délelőtt — egy nagy zivatar alkalmával — beütött a villám amitől a tető meggyulladt és az épület teljesen leégett. Azonkívül az istállóban levő lovak közül kettő elpusztult. A kár jelentékeny.

## SPORT.

### Football.

»Bácska« Szabadkai T. C. Szab. M. T. E. 6:0 (bajnoki.)

**Szabadkai M.T.E.—Zombori S.E. 3:2 (2:0).** Jól megérdemelt győzelmet arattak a szabadkai munkások a Zombori S. E. ellen. — Az M.T.E. egy tartalékkal állott ki. Spitzer az első 15 percben hihetetlenül rosszul védett. Később már nyugodtabban fogta a labdákat, két 11-es kivédésével pedig megmutatta, hogy a Délvidék legjobb kapusai közé tartozik. A két hátvéd közül Bajza volt a jobbik. Hátsóiban a centerhalf vonta magára a közönség figyelmét. Ő volt a mezőny legjobb embere. A két szélső half elsőrangú volt. A csatársor remekül kombinált, gyors összjátékkal remeknél-remekebb támadásokat vezettek, melynek leke a nagyszerű formában lévő bal-összetekőt, de jó volt Matár is, aki azonban keveset foglalkoztatja az ellenfél kapusát. A zomboriaknál Pmkovits, Kaczrincky I. és Hollós tűnt ki. Csapnivalóan rossz volt a kapus Lukács és Müllner. Formáján alul játszottak Huff és Metz. A mérkőzés a bajnokságért folyt le Zomborban. Rossz bíró volt Horváth (Szac.)

**Budapesti E. A. C. a »béke párt«** tagja az utolsó pillanatban lemondta a mérkőzést a Bácskának s így Bácska vasárnap nem tarthatott mérkőzést. Mit szól ehhez az *M. L. Sz.*?

Kiváló kapust nyert az *Ujvidéki T. K.* Nénics az M. T. K.-nak kiváló kapusa ugyanis a múlt héten az U. T. K. részére kérte az átigazolását.

Marci II. és Poszcot *Bácskának* két kiváló játékosa felépültek betegsügukből s már játszottak is egyletük bajnoki versenyén.

### Vegyes.

Uj egylet van alakulóban Bácsalmáson. — M. T. E. név alatt fognak szerepelni. Footballt és az atlétikát fogják kultiválni.

Bácsme gyéből Bleszics és Copkó (Bácska) lila siphát kaplak, mint akik résztvettek a délvidéki válogatott csapatban.

Június 28-án lesz első versenye a Bácsalmási S. E.-nek. Vendüük a Szab. M. T. E. lesz.

**Bácska—Zombori S. E. 9:0.** Gyönyörű időben folyt le a fent leirt csapat közt az utolsó bajnoki mérkőzés. Bácska kiváló formában levő csapat ezuttal nagyszerűt produkált s ha jövő vasárnap is ilyen formát fog kijátszani, ugy alighanem a Nemzeti Sport Club sem kerülheti el a vereséget. A mérkőzés mindvégig fair volt. Bácska Zombori S. E. mérkőzés előtt mérkőztek a *Szabadkai M. T. E.* és *Szegedi M. T. E.* csapatai, amelyet 3:0 arányban a szabadkai munkások nyertek meg.

**Kiskőrösi A. C.—Mélykúti M. T. K. 3:2** Barátság jegyében mérkőztek. A mérkőzés Kiskőrösön folyt le. A mélykútiak napról-napra fejlődnek. Tavaly még a *Bácsalmási Sport Club II.* is verte őket, most pedig egymásután érnek el jó eredményeket.

Mélykútiak Almáson. Eddig már többször találkoztak egymással, de míg a mélykútiak mindig a II. sőt III. csapatát szerepeltette, Ez lesz az első eset, hog a B. S. C. a lehető legjobb csapatát szerepelteti. A tavalyi nagyságok hiányozni fognak, még pedig: Geröfily, Hetényi, Evetovits, Kindia, Kamarás és Spitzer. Az új játékosok már is kitűnő formában vannak. A B. S. C. összeállítása a mélykútiak ellen a következő lesz: Frenkel, Somoskövi, Bedits, Muiity, Kelemen és Szauer, Szommer, Sterk, Kecskés, Porcen és Prachár.

### Szerkesztői üzenetek.

»Bácsme gyé« híve I. Bajza (M. T. E.) jobb mint Vernes (Z. S. E.) és Gedia (B. S. E.). Frenkel jobb mint Kocsis (Z. S. E.) és Szkala (M. T. E.) 2. Vidék legjobb balhálfa Bleszics (Bácska.)

»Éljen Markovits« Baja Önnek van igaza. Geröfily játszott B. S. C.-ban a Bácska I. b. ellen. A kérdezett játékosok így következnek: Marci II. (Bácska), Horváczky, Geröfily, Kamarás, Huff, Úgyész, Sterk, Szommer, Müller (Z. S. E.) és Bock (Bajai S. E.) 2. Bácsalmási S. C. a Bajai Sport Egylet 4:1 és 1:1. 3. Markovits már többször játszott Bácskában.

## KÖZGAZDASÁG.

**Athelyezett állatorvos.** A földm. miniszter Sal Gyula állatorvost Tamásiból Zomborba helyezte át.

**Kosárfonószövetkezetek felszámolás alatt.** A bácsme gyei kosárfonószövetkezetek közül azok, melyek az Országos Központi Hiteleszövetkezet tagjai, tömegesen likvidálnak. Legutóbb a *monostorszegi*, a *bácsordasi*, a *hódsági* és *kulai* kosárfonó szövetkezet határozta el felszámolását. Ennek oka — mint halljuk — a budapesti központ támogatásának hiánya.

**Hamis és valódi vaj.** A hamis és valódi vaját még a legügyesebb háziasszony is alig bírja egymástól megkülömböztetni. A különbség mutatkozik akkor, ha a kettőt meglágyítjuk. A valódi vajnak egészen különös szaga van ekkor, míg a margarinnal ez hiányzik. Ha egy papírdarabra valamelyikből rákenünk és a papírlapot meggyújtjuk, ugy rögtön éreznünk kell az illatot, vagy ha a vaj hamisított, ugy ez az illat elmarad és rögtön tisztába vagyunk a vaj minőségével. A különbséget gyakorlott ember akkor is észreveszi, ha a valódi vaj csak keverve van margarinnal.

**A közös dülötutak költségei.** A közigazgatási bíróság most publikát ítélete szerint a mezei közös dülötut költségeihez nemcsak az a birtokos tartozik hozzájárulni, a kinek birtokát az ut használatosabbá vagy értékesebbé teszi. A hozzájárulás mérvét ilyen esetben az 1894. évi XII. t. cz. 37. §-a alapján a haszon arányában kell megállapítani.

**Vesztség.** Liliomson, Topolyán, Boldogasszonyfalván és Magyaránizsán az állatok közt vesztséget állapítottak meg.

**Ragadós száj és körömfájás** van Jánoshalmán és Titelen.

**Elvetett területek.** A földmivelési min. hivatalos kimutatást közöl a *Bácsme gyében* elvetett területekről. Eszerint megyénkben elvetettek *buzával* 467,308 katasztrális holdat, *rozssal* 24,244 kat. h., *árpával* 50,661 kat. h., *zabbal* 191,767 kat. holdat.

**A bácsme gyel galamblovó egylet** e hó 27- és 28-án Zomborban, a löversenyterén galamblovóversenyt rendez. *Falcione* Árpád és *Rácz* Béla díjaiért küzdenek első sorban.

**Országos bor-, szőlő-, gyümölcs- és terménykiállítás Szegeden.** A Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesülete a folyó év őszén országos bor-, szőlő-, gyümölcs- és terménykiállítást rendez Szegeden. A kiállítással egyidőben tartják meg a homoki szőlősgazdák VI. ik országos kongresszusukat és ugyanakkor tartja meg a Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesülete évi rendes közgyűlését is. Bejelentő lapokért a rendezőbizottsághoz (Szeged, Tisza Lajos körút 69.) kell fordulni.

**A katonák aratási szabadsága.** A közös hadsereg és a honvédség csapatai most kapták meg a hadügyminiszternek és a honvédelmi miniszternek az aratási szabadságról szóló rendeletét. A rendelet szerint minden földmivéléssel foglalkozó és minden kisbirtokos katona 21 napra szabadságot élvez június 27-től kezdődőleg két turnusban, úgy hogy augusztus 8-ára minden szabadságot katonának be kell vonulnia szolgálati felére. A rendelet szerint azok a gépészek és más foglalkozásuk, akik az aratásnál nélkülözhetetlenek, szintén szabadságot élveznek.

**Tataháza és Szilbács hetivásáraitra állatfölhajtás megengedését** kéri a kereskedelmi minisztertől. A vármegye a kérelmeket pártolólágg terjesztette föl.

**A torzsai pótvásár.** A keresk. miniszter megengedte, hogy a Torzsán elmaradt orsz. vásár helyébe június 29-én pótvásárt tarthassanak.

## Szerkesztői üzenetek.

**St. B., Kula.** Mihelyt Budapesten lesz, átadjuk neki. **R. K., Jánoshalma.** Szívesen vesszük. **»Egyedül maradtam.«** Sorra kerül. **Gr. J., Zombor.** Szerdái nem küldte el a jelzett iratokat.

**Cs. M., Baja.** Már továbbították. **N. G., Baja.** A főlös példányokat Sz. L. orsz. képviselőnek küldtük el. Forduljon hozzá, reánk való hivatkozással.

**Hetényi.** A temesvári részt, minthogy a fővárosi lapok már alaposan lecsépelelték, kihagytuk. **N. K., Temerin.** Szívesen vesszük.

**Egy kalocsai egyházmegyei pap.** Cikkeinek — s így védekezésének is — mindenkor készséggel adunk helyet. Egyrészt, mert tiszteltreméltó szándékainak komolysága és érveléseinek szintiszta igazsága erre méltán igényt tarthatnak; másrészt pedig, mert a mi zsurnálistikai elvünk egyik alaptétele: minden komoly és hazafias véleménynek szabad megnyilatkozása.

**Levelező, Ujvidék.** Azt üzentük, hogy a városiakra vonatkozóan helyeseljük fölfogását. Végre is, nem csak a lap érdekét érinti. — B. Sopronban van. Augusztusban kezd meg újból működését. — K-nak irtunk; de nem válaszolt.

**T. K., Csurog.** A legutóbbi képviselőházi ülésen nem volt jelen. Karlsbadban tartózkodik.

**Csávoly.** A *Szucsucok* már a 17. század végén nyertek nemességet. A család több tagja a 17., 18. és 19. században a megyei és a szabadkai közéletben vezető szerepet vitt. *Szucsich Pál*, fehérvári, később djakovári püspök volt.

**H. L., Bácsalmás.** A szabadkai főispán nemesi előneve: *Józsás*.

**S. T., Mélykut.** A halas—regőcei vasutat 1903. okt. 31-én adták át a forgalomnak. A hajtányon való előző próbauton, mely alkalommal a jelzett fogadtatás volt, *Latinovits Géza*, *Vermes Béla*, *Halm Sándor* és *Pető Lajos* lapunk szerkesztője, valamint a vasutat építő vállalkozó tisztviselői vettek részt.

**T. J., Bácszeutiván.** Megkaptuk. A levelet előbb készítették el.

**T. J.-né, Turja.** Levélben fogunk válaszolni.

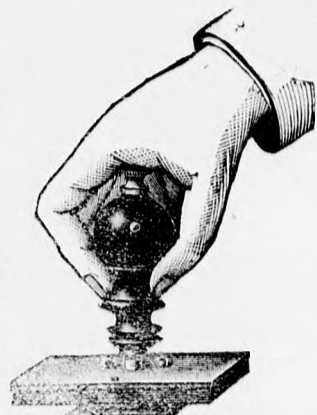
**»A legsürgősebb politikai feladat.«** Lapzártá előtt kaptuk.

**Többeknek.** »A Kalocsai Szellem« című cikket az egyházmegyei klerus egyik legképzettebb tagja írta. Iránta való rokonérzésök kifejezése nekünk is jól esik. Annak a lapnak a prüszkölésével nem sokat törődünk. Szegénynek fogalma sincs arról, hogy mi a sajtófüggetlenség és vélemény szabadság.

## NESTLÉFÉLE régbevált GYERMEKLISZT

Próbadozozokat, valamint orvosi röpiratot a gyermeknevelésről díjtalanul küld a **HENRI NESTLÉ** cég, WIEN, I, Biberstrasse 161 P.

## Bélyegzőket



pecsét nyomókat

és minden e szak-

mába vágó munkát

legjutányosabban

és leggyorsabban

készít a

**MERKUR-nyomda**

**UJVIDÉK** (Winklepalota.)

**Bácsme gyében az egyedüli**

**bélyegző készítő.**

**Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

A szabadkai Széchenyi fiúnevelő intézetbe felvétetnek gimn. tanulók és IV. elemi tanulók. A t. szülők figyelmét különösen a gimn. első osztályára előkészítő tanfolyamra felhívjuk. Felvilágosítással és prospektussal szolgál az intézet Szabadka István-utca 79. VI. k. **Igazgatósága.**

## Szerszámok és szerszámgépek

az összes iparágak részére.

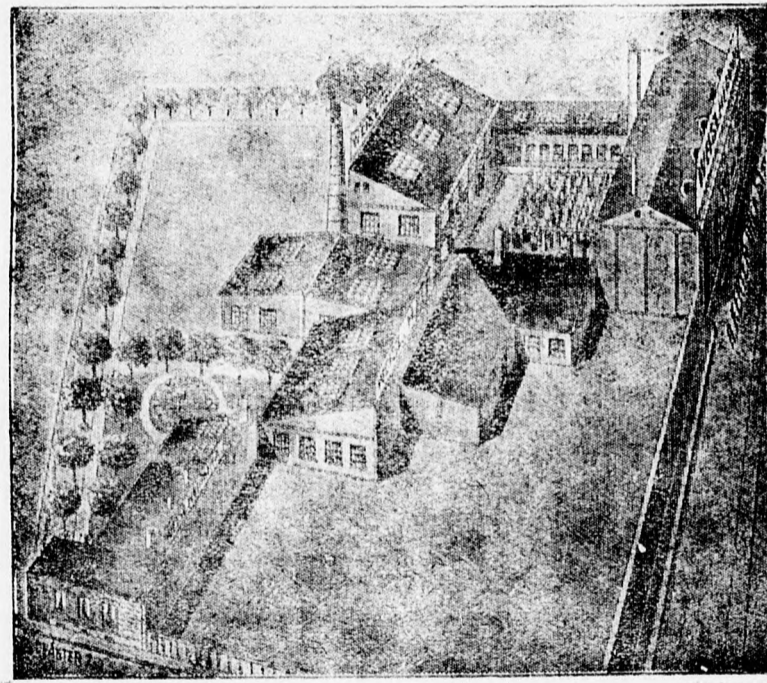
Műszaki szükségleti cikkek. Tömítő anyagok. Gőz-, gáz- és acetylen szerelvények. Pincogazdászati tárgyak. Tömlők sörszivattyúk és alkatrészei legolcsóbb beszerzési forrása. ooo

**Lichtschein Márton fia** cégétől

**Ujvidéken.**

Telefon: 128. szám.

Gazdasági gépek. Motorok. — Községi tűzifecske ndők. 1-8



## WEISZ HERMINA

ezelőtt SZÉVIN KÁROLY Alapítva 1830. — Telefon 124. ruhafestő- és vegytisztító-gyára

**UJVIDÉK,**

II., KENYÉR-UTCA 51. SZ.

**Fest és vegyileg tisztít** férfi-, női- és gyermekruhákat, egyenruhát, csipkét, himzést, szíort, függönyöket, napernyőket, keztyűket, stb.

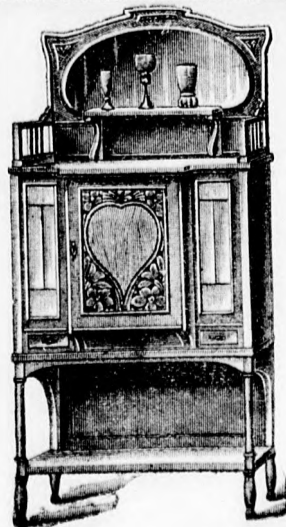
Legolcsóbb árak. Elismert jó munka.

Postán érkező megbízások lelkiismeretes elintézésére kiváló gondot fordítok.

## JEGYESPÁROK FIGYELMÉBE!

**MENRATH L. és FIA BÚTORHÁZA**

o UJVIDÉK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 46-48. SZÁM. o



— Rendkívüli nagy választék mindennemű —

**bútorban,**

egyszerű valamint művészies kivitelben.

Szőnyegek. — — Függönyök.

Állandó bútorkiállítás.

=== Jutányos árak! ===

ALAPITTATOTT: 1843. — TELEFON: SZÁM 87.

# Műbutorok és kárpitos különlegességek!

Óriási választékban, rendkívül olcsó árban

**„HAAS MIKSA”** butortermelben  
**BAJA.**

∴ Ugyanott láthatók készen különféle minőségben ∴.

Nappal angol canapé éjjel ágy. — Nappal angol fotel éjjel ágy. — Nappal szék éjjel ágy.

**Telefon szám: 143. HAAS MIKSA** mübutor, kárpitos és zongora termei  
**BAJA,** Városháztér gabonapiac.

## Kut-furási vállalat.

**Czeisel József**  
vállalkozó.

Szivattyu, gépgyár, öntöde  
és autógén hegesztő telep

**ZOMBOR,**

Széchenyi körut 7. szám.

Augusztus elsejétől kezdve Militicsi-utca 32 sz.

Elvállalok vizvezeték, víztelepek, gőzfűtés és fürdőszobák berendezését.

Ugyszintén vállalok minden néven nevezendő vas munkát, úgymint: vas-szerkezetek, különféle vas-rácsokat, gazdasági és ipari gépek javítását, valamint autók és motorok javítását is.

Kutfurásokat, műkutak furását jótállás mellett végzek.

Meghívásra utiköltség megtérítése mellett bárhol készséggel megjelenek.

Helyszínén szemlét tartok és részletes felvilágosítással szolgálók.

## Billiárdasztalok

modernekek, újak és használtak, valamint fordíthatók. Zeneautomaták, tivolijátékok, sorapanelok és Wertheimcassák — jutányosan részletfizetésre is kaphatók. — Kívánatra árjegyzék!

**Schmidt János**

52-15 Bácsfeketehegy (Telefon sz. 9)

Az egész vármegye tudja már,

hogyan

**Soós Károly**

artézi fürdője

**Óbecsén**

az egészségesnek és a betegnek egyaránt kincset ér.

Üdit, frissit, erősít! Az elpetyhüdt testben az elsőfürdés után friss vér kering.

**Gőz- és kádfürdők. Tiszta, csinos, új berendezés.**

**Kedvezményes jegyek! A legjobb időbeosztás**

## Ujvidék város

előkelő és legkellèmesebb szórakozó helye a teljesen modern

**APOLLÓ**

**TIVOLI**

(a vározháza törszomszédságában)

(a törvónyszék melletti sétátéren)

**mozgó-színház,**

amelyben állandóan a világ nagy hírnevű és első filmgyárainak legújabb művei kerülnek bemutatásra.

## Burmann Sándor UJVIDÉK.

Alapított 1895-ben.

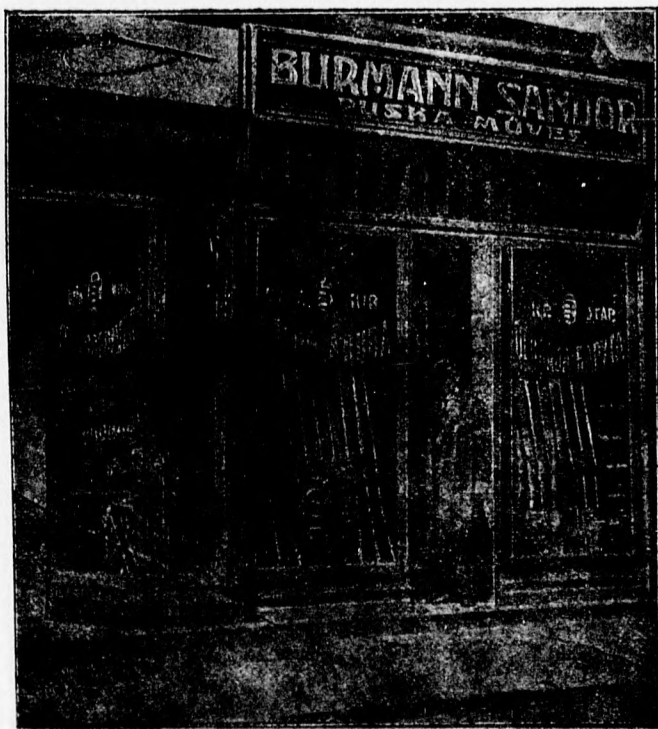
Vizsgázott finom-puskaműves hítes szakértő.

Telefon 347. Interurban-telefon 243.

Kitüntette az ujvidéki kirakatversenyen az aranyéremmel. Ajánlom dúsán felszerelt raktáramat sportcikk- és fegyverekben, valamint ismétlő pisztolyokban.

**Halsporthoz** minden cikk raktáron. Régi fegyvereket cserébe veszek. Minden javítást olcsón és gyorsan végzek.

Összes töltények — külföldiek is, — valamint puskaporok raktáron. **Árjegyzéseket** kívánatra ingyen és bértmentve küldök.



# SZLÁVY OSZKÁR

vas-, szerszám és konyhaberendezési üzlete

**ZOMBOR,**

Kossuth Lajos (Fő-) utca 7.

(a takarékpénztár mellett)

Telefon: 15.

Állandó raktárt tart és versenyképes árak mellett szállít:

hengerelt rud és idomvasat, durva és finom lemezt, horganyozott vaslemezt, sodronyszegető vashuzalt, fehér bádogot, kereskedelmi öntvénynt,

épület- és butorvasalásokat,

mindennemű csavarokat, szekér- és hintótengety, lópatkót, patkósarkot, valamint az összes vas- és vasárucikket

Nagy raktár:

tűzhely, kályhák konyhaberendezés és szerszámokban.

Állandó raktár:

kovács-, porosz- és kocsz-szénben.

**„Kordován”-**

bőrlemez (tetőlemez), szagtalan viharálló tűzbiztos fedéllemez.

**„Valisan”**

amerikai pormentesítő olaj egyedüli elárúsítója Zombor és környéke részére.

## Hoffman Mihály Özvegye

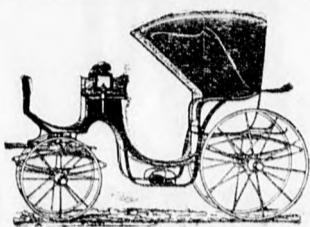
== lakásberendezési vállalata ==  
**S Z A B A D K Á N .**

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

Telefon 134



Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár.  
**Reich és Lebherz**  
**UJVIDÉK, (Limán)**

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági kocsik, mentő- és halottas kocsik, omnibuszok és luxus-szánkók, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, állandóan készletben.

1658. sz. kig. 1914.

### Pályázati hirdetmény.

Vaskut községben nyugdíjazás folytán megüresedett

**gyalogrendőri állásra**  
pályázatot hirdetünk.

A rendőr havi és utólagos részletekben 600 korona készpénzfizetést kap; a fegyverzetet s a ruházatot a község szolgáltatja.

A pályázati kérvényeket folyó évi július hó 1-éig a községnél kell beadni.

Vaskut, 1914. június hó 14-én.

2-2

Előljáróság.

3620/914.

### Pályázati hirdetmény.

Nyugdíjazás folytán üresedésben levő **Petrőcz** községi

**segédjegyzői állásra**

pályázatot hirdetek, és felhívom a folyamodni óhajtókat, hogy kérvényüket hozzám **augusztus hó 1-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később beérkezőket figyelembe nem veszem.

Ezen állás javadalmazása, havi előleges részletekben fizetendő évi 1200 korona készpénz és 2 öl kemény tűzifa házhoz beállítva.

A kérvények oklevéllel és működési bizonyítványokkal felszerelendők.

Ujvidék, 1914. év június hó 18-án.

**Kuluncsich Viktor**

2-1

tb. főszolgabíró.

## HIVATALOS



bélyegzőket pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számzógépeket és minden e szakba vágó munkát a legjűtányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet

**GEDULDIGER HUGÓ**  
vésnök

BUDAPEST,

VI. ker., Váci-körút 17. sz.

A Bácsmegeyi Gazdaszövetség szállítja.  
Árjegyzék kívánatra ingyen.



22 első kitüntetés  
Négy állami érem.

**PEF** japán emalfesték mázolásához készen vakolattra, fára, vasra

**BESSEMER**-festék  
rozsa elleni  
vasvédő máz

**Bazalt**-festék

viharálló és mosható homlokzatok és szobafestési célokra.

**PYRICIT** fertőtlenítő szagtalan sóalakban

**BORSAJTOLÓ** lakk, Kád, Zománc, Kosárbutor zománc, protektíolakk, alapozó festék, parmentesítő olaj stb.

Minta mázolatok bérmentve!

## HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: szerdán egész nap, hétfőn, pénteken délután fél 2 órától 6-ig.

**Kitűnő masször és elsőrendű tyukaszemvágó a fürdőben.**

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

**Schäffer-szálloda Apatin.** Halpaprikás minden időben rendelhető. Ujjonnan berendezett szálló villamos világítással. Közel a vasút- és hajóállomáshoz.

## FOGAK

szépsége disze az embernek

## Boelke Ugó

fogtechnikai művésze

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 37. I.

Ajánlja a legdivatosabb kellékekkel felszerelt műtermét.

Nem kiveendő foghelyettesítés u. m. arany, platina és porcellán foghidak, német, sveici és amerikai minta szerint. — Arany, platina és porcellán koronák. — Teljesen fájdalom nélküli fogmunkálatok. Arany, porcellán, zománcz, amalgam stb. tömések. Kautsuk légnymásu fogsorok. Minden egyes munkáért több évi jótállás. 24 évi szakbeli működéseim kezekedik a kifogástalan kivitelért. 13—12

## Amerikai Bar, Bodega, kávéház és cukrászda

**Ujvidék**

Rákóci Ferenc-ut 13.

Az **Erzsébet-szálloda** volt üzletvezetőjének vezetése alatt.

Az **elitközönség** szolid találkozóhelye. 12—12

**Pazar berendezés. Női kiszolgálás.**

## Raab Károly

hangszerkészítő ZOMBOR

Telefon szám 237.



Ajánlja nagy

**zongorarakarát.**

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is.

Förster zongorák egyedüli raktára.